

Ročník 1987

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 8

Vydána dne 30. dubna 1987

Cena Kčs 2,60

OBSAH:

33. Vyhláška federálního ministerstva financí o vydání pamětních stříbrných pětisetkorun k 100. výročí narození Josefa Lady
 34. Vyhláška federálního ministerstva financí o vydání pamětních stříbrných padesátikorun s motivem koně Převalského
 35. Vyhláška federálního ministerstva financí o vydání pamětních stříbrných stokorun k 225. výročí založení Banické akademie v Banské Štiavnici
 36. Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy, kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu
 37. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky, ktorou sa mení vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 86/1986 Zb. o združení rodičov a priateľov školy
 38. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy v osobitných odborných učilištiach
-

33

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva financí

ze dne 22. dubna 1987

o vydání pamětních stříbrných pětisetkorun k 100. výročí narození Josefa Lady

Federální ministerstvo financí vyhlašuje podle § 3 odst. 2 zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě, a na základě § 2 odst. 2 vládního nařízení č. 35/1954 Sb., o pamětních mincích:

§ 1

(1) U příležitosti 100. výročí narození národního umělce Josefa Lady se vydávají pamětní stříbrné pětisetkoruny (dále jen „pětisetkoruny“).

(2) Pětisetkoruny se razí ze slitiny obsahující 900 dílů stříbra a 100 dílů mědi. Hmotnost pětisetkoruny je 24 g. Při ražbě je povolena odchylka nahoru i dolů v hmotnosti 10,1000 a v obsahu stříbra 5 1000. Průměr pětisetkoruny je 40 mm. Na její hraně je text „ČESKÝ MALÍŘ NÁRODNÍ UMĚLEC“.

§ 2

(1) Na líci pětisetkoruny je uprostřed nahore státní znak Československé socialistické re-

publiky a pod ním ve třech řádcích název státu „ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA“. V řádku uprostřed, rozděleném státním znakem, je označení hodnoty „500 Kčs“.

(2) Na rubu pětisetkoruny je v popředí dole zobrazena podle Ladových kreseb skupina dětí se sněhulákem. Za nimi jsou Hrusice, rodná obec Josefa Lady, z konce devatenáctého století, rovněž podle jeho malby. V dolní části jsou v rozděleném řádku letopočty „1887“ a „1987“ a pod nimi uprostřed dole nápis „JOSEF LADA“.

(3) Autorem návrhu pětisetkoruny je Jaroslav Bejvl. Jeho jméno „J. BEJVL“ je umístěno v plastice vyobrazení obce Hrusice vpravo dole.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. května 1987.

Ministr:

Ing. Žák v. r.

34

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva financí

ze dne 22. dubna 1987

o vydání pamětních stříbrných padesátikorun s motivem koně Převalského

Federální ministerstvo financí vyhlašuje podle § 3 odst. 2 zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě, a na základě § 2 odst. 2 vládního nařízení č. 35/1954 Sb., o pamětních mincích:

§ 1

(1) K připomenutí trvalé péče o zachování ohrožených druhů zvířat a úspěchů pražské Zoologické zahrady v chovu divokých koní Převalského se vydávají pamětní stříbrné padesátikoruny (dále jen „padesátikoruny“).

(2) Padesátikoruny se razí ze slitiny o 500 dílech stříbra, 400 dílech mědi, 50 dílech niklu a 50 dílech zinku. Hmotnost padesátikoruny je 7 g. Při ražbě je povolena odchylka nahoru i dolů v hmotnosti 10/1000 a v obsahu stříbra 5/1000. Průměr padesátikoruny je 27 mm, hrana je vroubkovaná.

§ 2

(1) Na lici padesátikoruny je uprostřed státní znak Československé socialistické republiky a okolo něho v neuzavřeném opise název státu „ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA“. Pod státním znakem je ve dvou řádcích označení hodnoty „50 Kčs“ a letopočet „1987“.

(2) Na rubu padesátikoruny je vyobrazeno hříbě a klisna koně Převalského. V dolní části je ve dvou řádcích český název „KŮŇ PŘEVALSKÉHO“ a latinský název „EQUUS PRZEWALSKII“.

(3) Autorem návrhu je Anton Gábrik, iniciály jeho jména „AG“ jsou nad názvem „KŮŇ PŘEVALSKÉHO“ vpravo.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. května 1987.

Ministri

Ing. Žák v. r.

35

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva financí

ze dne 22. dubna 1987

o vydání pamětních stříbrných stokorun k 225. výročí založení Banické akademie
v Banské Štiavnici

Federální ministerstvo financí vyhlašuje podle § 3 odst. 2 zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě, a na základě § 2 odst. 2 vládního nařízení č. 35/1954 Sb., o pamětních mincích:

§ 1

(1) K 225. výročí založení Banické akademie v Banské Štiavnici se vydávají pamětní stříbrné stokoruny (dále jen „stokoruny“).

(2) Stokoruny se razí ze slitiny o 500 dílech stříbra, 400 dílech mědi, 50 dílech niklu a 50 dílech zinku. Hmotnost stokoruny je 13 g. Při ražbě je povolena odchylka nahoru i dolů v hmotnosti 10 1000 a v obsahu stříbra 5/1000. Průměr stokoruny je 31 mm, její hrana je vroubkovaná.

§ 2

(1) Na lici stokoruny je uprostřed nahoře státní znak Československé socialistické republiky

a okolo něho v neuzavřeném opise název státu „ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA“. Pod státním znakem je ve dvou řádcích označení hodnoty „100 Kčs“.

(2) Na rubu stokoruny je vyobrazen dobový parní čerpací důlní Hellův stroj, předchůdce Wattova parního stroje. Při okraji je neuzavřený opis „BANICKÁ AKADEMIA V BANSKEJ ŠTIAVNICI“. Vpravo uprostřed jsou ve dvou řádcích letopočty „1762“ a „1987“, pod nimi je znak města Banská Štiavnica.

(3) Autorem návrhu stokoruny je Drahomír Zobek. Iniciály jeho jména „DZ“ jsou umístěny na rubu vlevo uprostřed.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1987.

Ministr:

Ing. Žák v. r.

36

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva zemědělství a výživy

ze dne 12. března 1987,

kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu

Federální ministerstvo zemědělství a výživy stanoví podle § 30 odst. 1 zákona č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 75/1976 Sb., úplné znění vyhlášeno pod č. 124/1976 Sb. (dále jen „zákon“):

§ 1

Součást zemědělského půdního fondu

Půdou, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není,¹⁾ se rozumí

- a) dočasně neobdělávaná půda, která je dočasně nevhodná pro zemědělskou výrobu, ale může být po zemědělské rekultivaci opět pro tuto výrobu využívána,
- b) zemědělská půda dočasně odňatá zemědělské výrobě (dále jen „dočasně odňatá půda“),
- c) zemědělská půda použitá k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně uvedení půdy do původního stavu (dále jen „dočasně použitá půda“),
- d) půda trvale odňatá zemědělské výrobě, která podle schváleného plánu rekultivace má být vrácena zemědělské výrobě (dále jen „trvale odňatá půda, která má být zemědělsky rekultivována“),
- e) zemědělská půda, která byla po dni počátku účinnosti zákona²⁾ odňata zemědělské výrobě, aniž bylo o jejím odnětí rozhodnuto podle zákona (dále jen „neoprávněně odňatá půda“).

§ 2

Změny uvnitř zemědělského půdního fondu

[1] Rozhodnutím o změně uvnitř zemědělského půdního fondu³⁾ se rozumí

- a) rozhodnutí o povolení změny kultury uvnitř zemědělské půdy obhospodařované,¹⁾
- b) rozhodnutí o povolení zařazení zemědělské půdy do kategorie dočasně neobdělávaná půda.

[2] Návrh na rozhodnutí³⁾ podává uživatel (vlastník) zemědělské půdy.

[3] Návrh na rozhodnutí³⁾ musí obsahovat údaje o pozemcích podle evidence nemovitostí,⁴⁾ charakteristiku pozemků a zdůvodnění požadovaných změn; postačí, je-li tato charakteristika a zdůvodnění součástí předkládaného agronomicko-půdoznaleckého zhodnocení pozemku a rozboru (odstavec 4).

[4] K návrhu na rozhodnutí³⁾ musí být připojeno, jde-li o

- a) změnu kultury orná půda na louku nebo pastvinu, agronomicko-půdoznalecké zhodnocení pozemku a rozbor, jimiž se prokáže, že jsou splněna kritéria uvedená v příloze č. 1 a že pozemek bude využíván racionálněji,
- b) zařazení zemědělského pozemku do kategorie dočasně neobdělávaná půda, agronomicko-půdoznalecké zhodnocení pozemku a rozbor, jimiž se prokáže, že pozemek nemůže být bez provedení zemědělské rekultivace ani extenzivně a racionálně využíván pro zemědělskou výrobu a že může být zemědělsky rekultivován.

§ 3

Využití zemědělských pozemků

[1] Využitím zemědělské půdy pro zemědělskou výrobu⁵⁾ se rozumí využití této půdy v některé z kultur zemědělské půdy obhospodařované¹⁾ pro výrobu zemědělských výrobků.

¹⁾ § 1 odst. 2 zákona.

²⁾ 1. 9. 1966.

³⁾ § 4 zákona.

⁴⁾ Zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, ve znění zákona České národní rady č. 157/1983 Sb. a zákona Slovenské národní rady č. 150/1983 Sb.

Vyhláška Ústřední správy geodézie a kartografie č. 23/1984 Sb., kterou se provádí zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, ve znění vyhlášky Ústřední správy geodézie a kartografie č. 133/1965 Sb., vyhlášky Českého úřadu geodetického a kartografického č. 19/1984 Sb. a vyhlášky Slovenského úřadu geodézie a kartografie č. 26/1984 Sb.

⁵⁾ § 5 odst. 1 zákona.

[2] Pro zřízení zahrádky nebo zahrádkové osady⁶⁾ lze použít jen půdu nevhodnou pro socialistickou zemědělskou velkovýrobu.

[3] V zájmu intenzivního a racionálního využívání zemědělské půdy pro zemědělskou výrobu jsou organizace užívající zemědělskou půdu povinny zejména

- a) plánovitě a podle přírodních a výrobních podmínek řádně využívat veškerou zemědělskou půdu, kterou mají k dispozici, s výjimkou půdy, která dočasně obdělávána není [§ 2 odst. 1 písm. b)],
- b) zvyšovat intenzitu zemědělské výroby uplatňováním moderních způsobů agrotechniky, zaváděním vysoce výnosných odrůd osiv a sadby, jakož i používáním vědecky zdůvodněných osevních postupů a dodržováním agrotechnických lhůt,
- c) uplatňovat racionální výživu rostlin; zpracovávat, provádět a vyhodnocovat plány hnojení a plány úpravy půdní reakce podle výsledků půdních rozborů, podílet se na systematické kontrole obsahu cizorodých látek v půdě a účinně zabráňovat intoxikaci půdy, popřípadě i vodních zdrojů toxickými látkami,
- d) zabezpečovat a plně využívat všechny druhy melioračních opatření (odvodnění a závlahy) a povrchové úpravy ke zlepšování půdních vlastností a dbát o jejich funkci, zakotvit meliorační opatření ve střednědobých a prováděcích plánech, uskutečňovat je podle okolností též v rámci spolupráce v zemědělství;⁷⁾ přitom dodržovat komplexní ochranu vodního režimu v území (zachycování odváděné vody v nádržích, biologická opatření u vodních toků apod.),
- e) plánovitě rozšiřovat zemědělskou, zejména ornou půdu, zúrodňovat zemědělskou půdu znehodnocenou náletem dřevin, křovinami, kameny apod., rekultivovat a na zemědělskou půdu přeměňovat jinou než zemědělskou půdu, jsou-li k tomu dány přírodní a výrobní podmínky a je-li to v souladu s plánovaným využitím území,
- f) chránit zemědělskou půdu před poškozováním vodní nebo větrnou erózí zaváděním protierozních postupů, úpravou nebo zřízením protierozních zábran, vytvořením vsakovacích pásů nebo zařízení ke snížení rychlosti a množství stékající vody, budováním nádrží pro zachy-

cování vody a její využití k účelům závlahy apod.,

- g) chránit zemědělskou půdu před poškozováním nevhodným provozem polních hnojišť, silážních jam, stohů a skládek, zdvojením nebo zbytečným rozšiřováním polních cest, zhutňováním půdy těžkými mechanismy apod.; dbát v sousedských vztazích na to, aby nedocházelo ke snižování zemědělské výroby nepřipustnými zásahy ze sousedních pozemků (nadměrným stíněním, náletem dřevin apod.),⁸⁾
 - h) pečovat o obsah humusu v půdě i využíváním vhodných odpadů a za tím účelem se domáhat, aby socialistické organizace plnily svou povinnost tyto odpady bezplatně dodávat, a zajistit jejich včasný odvoz a vhodné uskladňování,⁹⁾
 - i) chránit zemědělskou půdu před negativními vlivy exhalací a imisí, a pokud jim nelze zabránit, soustavnou péčí, vhodnou rajonizací plodin a agrotechnikou omezovat jejich škodlivé vlivy,
 - j) důsledně uskutečňovat optimální organizaci zemědělského půdního fondu zabezpečující jeho využití pro zemědělskou velkovýrobu při současném respektování zásad ochrany a tvorby krajiny,
 - k) věnovat intenzivní péči rekultivovaným plochám a vhodnou rajonizací plodin a agrotechnikou snižovat negativní vlivy rekultivovaných a mladých antropogenních půd na výnosy a kvalitu zemědělských plodin,
 - l) nepřipustit neoprávněné zabírání půdy, která je součástí zemědělského půdního fondu, nebo neoprávněnou činnost na této půdě poškozující zemědělskou výrobu; dojde-li však k takovému zabránění půdy nebo k takové činnosti na půdě, oznámit to příslušnému orgánu ochrany zemědělského půdního fondu.
- [4] Orgány ochrany zemědělského půdního fondu kontrolují v součinnosti s orgány státního hospodářského řízení zemědělství ve svém obvodu plnění povinností uvedených v odstavci 3. Zjistí-li závady, ukládají opatření k jejich odstranění a sledují jejich provádění. Při ukládání opatření musí být respektovány schválené projekty pozemkových úprav¹⁰⁾ a národohospodářské a územní plány.¹¹⁾

[5] Ustanovení odstavců 3 a 4 se přiměřeně vztahují na občany — uživatele (vlastníky) zemědělské půdy.

⁶⁾ § 52 až 58 vyhlášky federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 83/1976 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění vyhlášky č. 45/1979 Sb.

⁷⁾ § 90 a násl. zákona č. 122/1975 Sb., o zemědělském družstevnictví.

⁸⁾ § 15 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb.

⁹⁾ § 130a občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., v úplném znění vyhlášeném pod č. 70/1983 Sb.

¹⁰⁾ § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby.

¹¹⁾ Vládní nařízení č. 47/1955 Sb., o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.

¹²⁾ Zákon č. 145/1970 Sb., o národohospodářském plánování.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Rekultivace**§ 4**

(1) Ten, na jehož žádost se zemědělská půda odnímá zemědělské výrobě, je povinen zajistit

- a) při trvalém odnětí zemědělské půdy náhradní rekultivaci, s výjimkou případu pod písmenem b),
 - b) při trvalém odnětí zemědělské půdy, která podle schváleného plánu rekultivace má být vrácena zemědělské výrobě, následnou rekultivaci a dále zúrodnění jiné zemědělské půdy nebo intenzifikaci zemědělské výroby na jiné zemědělské půdě,
 - c) při trvalém odnětí zemědělské půdy, která podle schváleného plánu rekultivace bude zalesněna nebo na ní bude zřízena vodní plocha, následnou rekultivaci a dále náhradní rekultivaci, popřípadě zúrodnění jiné zemědělské půdy nebo intenzifikaci zemědělské výroby na jiné zemědělské půdě,
 - d) při dočasném odnětí zemědělské půdy následnou rekultivaci,
- pokud nejde o odnětí, kdy se provedení náhradní rekultivace nevyžaduje (§ 8 odst. 4).

(2) Ten, na jehož žádost se zemědělská půda odnímá zemědělské výrobě, je k zabezpečení úkolů uvedených v odstavci 1 povinen zejména

- a) dohodnout předem záměry plánu rekultivace, zúrodnění, intenzifikace, popřípadě zvláštní režim provádění plánu rekultivace s orgánem ochrany zemědělského půdního fondu, organizací pověřenou jednotným řízením melioračních a zúrodnovacích prací,¹²⁾ popřípadě jinou pověřenou organizací¹³⁾ (dále jen „pověřená odborná organizace“) a s orgánem územního plánování,
- b) projednat předem záměry plánu rekultivace, zúrodnění, intenzifikace, popřípadě zvláštní režim provádění plánu rekultivace s organizací, která má nebo bude mít půdu v užívání, popřípadě též s orgánem nebo organizací jí nadřízenou, orgánem státního hospodářského řízení zemědělství a o projednání pořídit zápis, jehož součástí je závazné prohlášení následného uživatele, že rekultivované pozemky převzme do užívání,
- c) pořídit plán rekultivace, zúrodnění, intenzifikace; jde-li o lomovou (povrchovou) těžbu uhlí nebo o geologickoprůzkumné práce (u surové nafty a zemního plynu, zvláště u velmi hlubokých vrtů), v odůvodněných případech navrhnout zvláštní režim provádění plánu rekultivace,¹⁴⁾
- d) předložit plán rekultivace, zúrodnění, intenzifikace,

popřípadě návrh zvláštního režimu provádění plánu rekultivace ke schválení orgánem ochrany zemědělského půdního fondu¹⁵⁾ nebo předložit potvrzení pověřené odborné organizace o tom, že rekultivace, zúrodnění, intenzifikace podle s ní dohodnutého plánu byla již provedena nebo zahájena,

- e) vést za účasti pověřené odborné organizace a organizace, která bude mít po skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace půdu v užívání, protokol o provádění a skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace podle vzoru uvedeného v příloze č. 2,
- f) zajistit po skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace uzavření protokolu o provádění a skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace podpisy zástupců pověřené odborné organizace, orgánu státního hospodářského řízení zemědělství a organizace, která bude mít půdu v užívání,
- g) zaslat protokol o provádění a skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace orgánu ochrany zemědělského půdního fondu a v případě, že došlo rekultivací ke změně druhu pozemku (kultury) nebo ke změně uživatele pozemku, též orgánu geodézie a kartografie,
- h) odstranit na vlastní náklad vady rekultivace, zúrodnění, intenzifikace, které vyjdou najevo do pěti let po uzavření protokolu o provádění a skončení rekultivace, zúrodnění, intenzifikace.

§ 5

(1) Plán následné rekultivace, pokud není dále uvedeno jinak, obsahuje zejména

- a) charakteristiku půdy, na níž má být rekultivace provedena (půdní, vodohospodářské, stanovištní poměry, řezy, schémata, profily terénu, dočasné deponie zemin, možnosti zapojení půdy do okolní obhospodařované půdy apod.) s uvedením údajů evidence nemovitostí (obec, katastrální území, čísla parcel, kultury, výměry),
- b) druh rekultivace (zemědělská, lesnická, vodohospodářská) a popřípadě zdůvodnění, proč není zemědělská rekultivace možná, zdůvodnění zúrodnění, intenzifikace, jsou-li prováděny v zájmu efektivnosti rekultivace,
- c) druh opatření, která budou součástí technické části rekultivace (terénní úpravy, využití skryvaných zemin, odvodnění, vybudování komunikací apod.), a postup při jejich provádění,
- d) druh opatření, která budou součástí biologické části rekultivace (způsob kultivace, povrchové úpravy půdy, hnojení, osevní postup apod.),

¹²⁾ Státní meliorační správa v Praze, Státní meliorační správa v Bratislavě.

¹³⁾ Ústav pro hospodářskou úpravu vojenských lesů a statků.

¹⁴⁾ § 13a odst. 4 zákona.

¹⁵⁾ § 13a odst. 2, § 12 odst. 4 zákona.

- a) postup při jejich provádění, jakož i výslednou kulturu zemědělské půdy,
- e) časový postup rekultivace,
- f) mapové podklady s vyznačením údajů uvedených pod písmeny a), b) a e),
- g) propočet nákladů,
- h) zhodnocení předpokládaných výsledků rekultivace.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a), b), e), f) platí obdobně pro obsah plánu následné rekultivace po lomové (povrchové) těžbě uhlí nebo geologickoprůzkumných pracích (u surové ropy a zemního plynu, zvláště u velmi hlubokých vrtů), který se posuzuje spolu s návrhem zvláštního režimu jeho provádění.

(3) Plán náhradní rekultivace obsahuje zejména označení konkrétních pozemků, na nichž má být rekultivace provedena, jejich plošný rozsah, návrh rekultivačních opatření prováděných v technické a biologické části, cíl náhradní rekultivace (výslednou kulturu zemědělské půdy) a údaje o zajištění finančních prostředků.

(4) Při zpracování plánu zúrodnění, intenzifikace se postupuje přiměřeně podle odstavce 3.

§ 6

Následná rekultivace musí být zaměřena tak, aby rekultivovaná půda sloužila především zemědělské výrobě; lesnická nebo vodohospodářská rekultivace je přípustná jen tehdy, není-li zemědělská rekultivace možná nebo je-li jiná rekultivace určena schválenou územně plánovací dokumentací.

§ 7

(1) Rozsah rekultivace určí orgán ochrany zemědělského půdního fondu, jde-li o

- a) náhradní rekultivaci, se zřetelem na kvalitu odnímané zemědělské půdy a dobu dokončení náhradní rekultivace,
- b) následnou rekultivaci, zpravidla v rozsahu výměry odnímané zemědělské půdy.

Rozsah zúrodnění, intenzifikace určí se zřetelem na dobu dokončení následné rekultivace, popřípadě na dobu odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě.

(2) Rekultivace se uskutečňují, jde-li o

- a) náhradní rekultivaci, na půdě zařazené v kategorii dočasně neobdělávaná půda nebo na

nezemědělské půdě; v zájmu efektivnosti náhradní rekultivace může být v odůvodněných případech součástí plánu náhradní rekultivace též intenzifikace zemědělské výroby na okolní zemědělské půdě nebo provedení zúrodnění okolní půdy, která je součástí zemědělského půdního fondu nebo má být za součást tohoto fondu prohlášena,

- b) následnou rekultivaci, na půdě odňaté zemědělské výrobě, popřípadě na okolní půdě, která je součástí zemědělského půdního fondu nebo má být za součást tohoto fondu prohlášena.

Zúrodnění, intenzifikace se uskutečňují na zemědělské půdě a na okolní půdě, která je součástí zemědělského půdního fondu nebo má být za součást tohoto fondu prohlášena.

§ 8

(1) Technická část náhradní rekultivace musí být provedena nejpozději do skončení akce, pro niž se odnímá zemědělská půda zemědělské výrobě. Ve zvlášť odůvodněných případech může orgán ochrany zemědělského půdního fondu stanovit pro provedení technické části náhradní rekultivace termín pozdější.

(2) Náhradní rekultivaci lze provést se souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu i před zamýšleným odnětím zemědělské půdy zemědělské výrobě. Organizace, na základě jejichž žádosti může v budoucnosti dojít k odnětí zemědělské půdy (zejména na podkladě územně plánovací dokumentace, návrhů tras dopravních komunikací, podzemních a nadzemních vedení apod.), a jejich nadřízené orgány a organizace včas plánují potřebné finanční a materiální prostředky a zajišťují pracovní kapacity.

(3) V zájmu zabezpečení pracovních kapacit, včasného zahájení a efektivního provedení náhradních rekultivačních organizací se mohou sdružit podle zvláštních předpisů,¹⁶⁾ popřípadě jim národní výbory mohou sdružení prostředků uložit.¹⁷⁾

(4) Náhradní rekultivace se neprovádí, jde-li o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě

- a) v zastavěném území obce k 1. 9. 1966 (§ 39 odst. 1) pro výstavbu rodinných domků a garáží občanů, které zajišťují národní výbory,
- b) pro výstavbu meliorací, malých vodních nádrží a rybníků, pro úpravy vodních toků, pokud souvisejí s ochranou, využíváním a zúrodně-

¹⁶⁾ Zejména vyhláška federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky a ministerstva financí Slovenské socialistické republiky č. 151/1978 Sb., o sdružování prostředků socialistických organizací, ve znění vyhlášky č. 15/1984 Sb. a vyhlášky č. 22/1986 Sb.

§ 360a hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., v úplném znění vyhlášeném pod č. 45/1983 Sb.

§ 6a zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, v úplném znění vyhlášeném pod č. 31/1983 Sb., jak vyplývá pro ČSR.

§ 6b zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, v úplném znění vyhlášeném pod č. 35/1983 Sb., jak vyplývá pro SSR.

¹⁷⁾ Zásady koordinační činnosti národních výborů při sdružování prostředků a činnosti socialistických organizací č. 52/1983 Sb.

- váním zemědělské půdy, a za účelem provádění investic do půdy pro zintenzívnění zemědělské výroby a zvýšení její produktivity včetně protierozních opatření,
- c) pro výstavbu zahrádkářských chat jednotlivců, společných zařízení, zpevněných ploch a komunikací v zahrádkových osadách,
- d) pro účely ochrany přírody nebo pro provádění archeologických výzkumů a výkopů,
- e) pro zabezpečení půdoochranných opatření zalesněním nebo zařazením mezi pozemky, které nelze zemědělsky obdělávat,
- f) pro odstranění zjevných drobných odchylek v uspořádání hranic pozemků, zjištěných po novém mapování nebo při vedení evidence nemovitostí, v přírodě vzniklých přirozenými povolenými posuny hranic pozemků,
- g) v případech, kdy se řeší neoprávněné odnětí této půdy, k němuž došlo přede dnem 1. 10. 1976 bez příslušného rozhodnutí orgánů ochrany zemědělského půdního fondu,
- h) pro dostavbu chatových lokalit rekreačních chatami; to neplatí, pokud je stavebníkem socialistická organizace,
- i) na základě žádosti občana.

§ 9

Následná rekultivace se provádí tak, aby byla dokončena

- a) při dočasném odnětí zemědělské půdy do stanovené doby skončení dočasného odnětí,
- b) při trvalém odnětí zemědělské půdy, která podle schváleného plánu rekultivace bude vrácena zemědělské výrobě po uplynutí delší doby než 12 let, po splnění účelu, pro který byla zemědělské výrobě odňata, nejpozději do termínu stanoveného v plánu rekultivace.

Ochrana zemědělského půdního fondu při územně plánovací činnosti

§ 10

(1) Orgány územního plánování a zpracovatelé územně plánovací dokumentace jsou povinni již v období přípravných prací, zadání průzkumů a rozborů, zpracování prognózního úkolu, územních a hospodářských zásad a programů výstavby¹⁸⁾ opatřit výchozí podklady pro zajišťování ochrany zemědělského půdního fondu,¹⁹⁾ a to zejména pokud jde o

- a) druh pozemků (kultury) zemědělské půdy, kvalitu zemědělské půdy po stránce agrono-

mické a půdoznalecké, provedenou a plánovanou rekultivaci, zúrodnění a intenzifikaci,

- b) speciální kultury a plodiny a jejich plánované rozšíření,
- c) půdu, která nesmí být odnímána zemědělské výrobě²⁰⁾ (dále jen „půda zvlášť chráněná“),
- d) ornou půdu 3. a 4. bonitní třídy, pokud není půdou zvlášť chráněnou,
- e) součástí zemědělského půdního fondu, které nejsou zemědělskou půdou, ale jsou nepostradatelné pro zemědělskou výrobu²¹⁾ (dále jen „plochy nepostradatelné pro zemědělskou výrobu“),
- f) předběžné vymezení ploch pro provádění náhradních rekultivací, pokud se nacházejí v řešeném území.

(2) Výchozími podklady podle odstavce 1 jsou především tabelární a grafické územně technické podklady k ochraně zemědělského půdního fondu, dále údaje evidence nemovitostí, údaje o bonitních třídách pozemků a zařazení katastrálních území do přírodních stanovišť, výsledky komplexního průzkumu zemědělských půd včetně znázornění bonitovaných půdně ekologických jednotek a jejich vyhodnocení, projekty pozemkových úprav, koncepce rozvoje zemědělské výroby, popřípadě další údaje poskytnuté orgány státního hospodářského řízení zemědělství, vědeckými pracovišti apod.

(3) Údaje z výchozích podkladů vyhodnocují zpracovatelé územně plánovací dokumentace v etapě průzkumů a rozborů a znázorňují je zpravidla v samostatném doplňujícím výkresu, popřípadě v souhrnném problémovém výkresu.²²⁾ Podkladem doplňujícího výkresu jsou mapy měřítek použitých pro hlavní výkresy, které umožňují znázornění vyhodnocovaných údajů. Rozsah a přesnost tohoto vyhodnocení a znázornění se řídí podle stupně a kategorie územně plánovací dokumentace. Vyhodnocení a znázornění údajů z výchozích podkladů je závazným podkladem pro zpracování návrhů prognózních úkolů, územních a hospodářských zásad a programů výstavby.

(4) Návrhy prognózních úkolů, územních a hospodářských zásad a programů výstavby projedná jejich pořizovatel na podkladě průzkumů a rozborů s orgánem ochrany zemědělského půdního fondu a s orgánem státního hospodářského řízení zemědělství. Tyto orgány přitom vymezí požadavky z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, a to s přihlédnutím ke kategorii a stupni územně plánovací dokumentace, která má být zpracována.

¹⁸⁾ § 17 až 22 vyhlášky federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 84/1976 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci.

¹⁹⁾ § 7 a § 7a zákona.

²⁰⁾ § 7a odst. 1 zákona.

²¹⁾ § 1 odst. 3 zákona.

²²⁾ Příloha č. 1 vyhlášky č. 84/1976 Sb.

§ 11

[1] K posouzení jednotlivých kategorií a stupňů územně plánovací dokumentace na úrovni konceptu řešení z hlediska předpokládaných vlivů variantního řešení na zemědělský půdní fond a zemědělskou výrobu, musí tato dokumentace kromě náležitostí stanovených předpisy o územním plánování obsahovat zejména

- a) údaje o celkovém rozsahu požadovaných ploch a podílu zemědělské půdy, jejíž výhledové odnětí se předpokládá, vyhodnocení druhu pozemků (kultur) dotčené zemědělské půdy, údaje o zastoupení bonitních tříd a o rozsahu zemědělských pozemků, které jsou odvodněny nebo zavlažovány, vyhodnocení celkového rozsahu půdy zvláště chráněné a orné půdy 3. a 4. bonitní třídy, pokud není půdou zvláště chráněnou, údaje o provedené rekultivaci, zúrodnění a intenzifikaci, o areálech a objektech zemědělské účelové výstavby a zemědělských služeb a jejich předpokládaném narušení a o předpokládaném narušení územní organizace a celistvosti zemědělského půdního fondu, a to v členění podle jednotlivých uvažovaných ploch (lokalit) a navrhovaného funkčního využití pozemků,
- b) údaje o plánované výstavbě odvodnění a závlah, plánovaném rozšiřování ploch speciálních kultur a plodin a plánovaných rekultivací a zúrodnění a intenzifikaci,
- c) znázornění hranic obcí, katastrálních území a hospodářských obvodů socialistických zemědělských organizací,
- d) údaje o časových etapách předpokládaného odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě,
- e) údaje o celkovém rozsahu nezemědělských pozemků, které se navrhuje k zemědělské rekultivaci,
- f) u sídelních útvarů a zón dále vyznačení hranice zastavěného území obce k 1. 9. 1966, hranice současně zastavěného území obce, hranice mezi jednotlivými bonitními třídami a tras základních polních cest, orientační označení ploch vhodných k provádění náhradní rekultivace a orientační vyhodnocení odvodů za odnětí zemědělské půdy podle její celkové výměry, která má být odňata,
- g) u sídelních útvarů též orientační vyhodnocení předpokládané ekonomické újmy,²³⁾ a to podle celkové výměry zemědělské půdy, která má být socialistické zemědělské organizaci odňata, popřípadě na níž má být její hospodaření omezeno nebo ztíženo; to platí i u zón, nebyla-li pro sídelní útvary územně plánovací dokumentace vypracována,

h) podrobné zdůvodnění, že navržené řešení je ve srovnání s jiným možným řešením z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nejvýhodnější.

[2] Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro zpracování územně plánovacích podkladů.²⁴⁾

§ 12

Při zpracování územně plánovací dokumentace se u dobývacího prostoru

- a) v grafické části vyznačí jeho hranice,
- b) v textové části odděleně uvede souhrnný přehled výměr zemědělské půdy, půdy zvláště chráněné a orné půdy 3. a 4. bonitní třídy, pokud není půdou zvláště chráněnou, jež se vyskytují na jeho území.

§ 13

Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu na stanovení dobývacího prostoru

[1] Při zpracování návrhu na stanovení dobývacího prostoru, jímž má být dotčen zemědělský půdní fond, jsou těžební organizace povinny zabezpečit výchozí podklady uvedené v § 10 odst. 1 a 2 s přihlédnutím k povaze ložiska nerostů a způsobu jeho dobývání. Zpracovatelé návrhů na stanovení dobývacího prostoru vyhodnocují údaje z výchozích podkladů podle druhu těžby a celkového rozsahu dotčené zemědělské půdy na základě výsledků geologického průzkumu.

[2] Návrh na stanovení dobývacího prostoru se před podáním žádosti o udělení souhlasu²⁵⁾ projednává z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu s dotčenými socialistickými zemědělskými organizacemi, orgány státního hospodářského řízení zemědělství a orgány ochrany zemědělského půdního fondu. Stanoviska těchto organizací a orgánů jsou podkladem pro příslušný orgán ochrany zemědělského půdního fondu v řízení o udělení souhlasu.²⁶⁾

[3] Ustanovení odstavců 1 a 2 platí přiměřeně pro postup při rozšíření stanoveného dobývacího prostoru.

§ 14

Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu tras podzemních a nadzemních vedení

[1] Žádost o souhlas s návrhem tras podzemních a nadzemních vedení²⁶⁾ předkládá investor zpravidla v technicky řešitelných územních alternativách s cílem nalézt řešení, které bude z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nejvý-

²³⁾ § 23 zákona.

²⁴⁾ § 4 až 6 zákona č. 50/1976 Sb.

²⁵⁾ § 9 odst. 2 zákona.

²⁶⁾ § 10 odst. 3 zákona.

hodnější. Přílohou žádosti je vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond podle jednotlivých alternativ.

(2) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu po přezkoumání předložené žádosti

- a) opatří souhlasem návrh nejvýhodnější alternativy trasy podzemního a nadzemního vedení nebo
- b) uloží investorovi navrhnout další technicky řešitelnou územní alternativu trasy vedení.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije v případě, že trasy podzemních a nadzemních vedení jsou řešeny v územně plánovací dokumentaci a požadavky na odnětí zemědělské půdy pro jejich výstavbu jsou v příslušné územně plánovací dokumentaci vyhodnoceny.

(4) Návrh, tras podzemních a nadzemních vedení opatřený souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu je výchozím podkladem pro zpracování přípravné dokumentace plánované stavby podzemního a nadzemního vedení, popřípadě pro zpracování územně plánovací dokumentace nebo územně plánovacích podkladů.

§ 15

Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu tras dopravních komunikací

(1) Při zpracování přípravné dokumentace výstavby pozemních komunikací,²⁷⁾ celostátních drah²⁸⁾ a vodních cest a jejich součástí²⁹⁾ (dále jen „dopravní komunikace“) investoři vycházejí zpravidla z územně plánovací dokumentace.

(2) Není-li pro území, v němž má být plánovaná dopravní komunikace umístěna, dosud pořízena územně plánovací dokumentace, nebo není-li možné ze závažných územně technických důvodů realizovat tuto dopravní komunikaci v trase navržené v územně plánovací dokumentaci, anebo nebylo-li s předmětnou dopravní komunikací v územně plánovací dokumentaci uvažováno, musí být zpracován návrh tras dopravních komunikací. Tento návrh se zpracovává pro celou trasu předmětné dopravní komunikace, popřípadě pro její ucelené části v technicky řešitelných územních alternativách s cílem nalézt řešení, které bude z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nejvýhodnější; přitom se přihlíží k investičním akcím, které s dopravní komunikací souvisejí.

(3) Návrh tras dopravních komunikací se zpracovává i v případech, kdy orgán ochrany ze-

mědělského půdního fondu při udělování souhlasu s územně plánovací dokumentací³⁰⁾ stanovil podmínku, že umístění dopravní komunikace podle navrženého řešení je třeba dále zpřesnit.

(4) Návrh tras dopravních komunikací podle odstavců 2 a 3 se nezpracovává v územních alternativách, jestliže nově navrhovanou trasou se upravují niveleta, šířka nebo se vyrovnávají oblouky původní dopravní komunikace.

(5) Zpracování návrhu tras dopravních komunikací zajišťují s ohledem na předpokládané termíny výstavby v předstihu investoři dopravních komunikací, popřípadě jejich nadřízené orgány nebo jimi pověřené organizace.

(6) Návrh tras dopravních komunikací musí být opatřen souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu.

(7) Žádost o udělení souhlasu s návrhem tras dopravních komunikací předkládá investor dopravní komunikace, popřípadě jeho nadřízený orgán. Přílohou žádosti je vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond podle jednotlivých alternativ.

(8) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu po přezkoumání předložené žádosti

- a) opatří souhlasem návrh nejvýhodnější alternativy trasy dopravní komunikace, popřípadě návrh tras dopravních komunikací, pro který se alternativy nezpracovávají (odstavec 4), pokud navržené řešení je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nejvýhodnější, nebo
- b) uloží investorovi navrhnout další technicky řešitelnou územní alternativu trasy dopravní komunikace.

(9) Návrh tras dopravních komunikací opatřený souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu je výchozím podkladem pro zpracování přípravné dokumentace plánované dopravní komunikace, popřípadě pro zpracování územně plánovací dokumentace nebo územně plánovacích podkladů.

Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování přípravné dokumentace staveb

§ 16

(1) Při zpracování přípravné dokumentace staveb jsou investoři povinni, pokud není dále stanoveno jinak, vyhodnotit důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond. Toto vyhodnocení je přílohou žádosti o udělení předchozího souhlasu,³¹⁾ popřípadě souhlasu podle § 12 odst. 4 zá-

²⁷⁾ § 1 odst. 2 zákona č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), v úplném znění vyhlášeném pod č. 55/1984 Sb.

²⁸⁾ § 2 zákona č. 51/1964 Sb., o drahách.

²⁹⁾ § 3 a 4 zákona č. 26/1964 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění zákona č. 126/1974 Sb.

³⁰⁾ § 8 odst. 2 zákona.

³¹⁾ § 13a zákona.

kona a podkladem pro rozhodování orgánů ochrany zemědělského půdního fondu o této žádosti.

(2) U rozsáhlé investiční výstavby a výstavby realizované po etapách musí být v příloze žádosti podle odstavce 1 uvedeny vazby na výsledné řešení předpokládané ve schválené územně plánovací dokumentaci nebo ve studii souboru staveb. U rozsáhlých dopravních komunikací řešených etapovitě po dílčích úsecích musí být uvedeny vazby na výsledné řešení předpokládané v návrhu tras dopravních komunikací. U podzemních a nadzemních vedení musí být uvedeny vzájemné vazby na celkové řešení podle návrhů tras podzemních a nadzemních vedení. V případě, že dopravní komunikace nebo jiná liniová stavba je nedílnou součástí jiné investice (sídlisté, závodu, vodního díla apod.), provádí se vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond při zpracování přípravné dokumentace té investice, jejíž součástí jsou tyto liniové stavby.

(3) Pokud je investice navrhována mimo současně zastavěné území obce, musí být navržený technicky řešitelné územní alternativy umístění investice, které budou z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nejvýhodnější; alternativy není třeba navrhovat, je-li umístění investice řešeno

- a) ve schválené územně plánovací dokumentaci,
- b) v návrhu tras podzemních a nadzemních vedení, k němuž byl udělen souhlas,²⁶⁾ nebo
- c) v návrhu tras dopravních komunikací, k němuž byl udělen souhlas (§ 15 odst. 6).

(4) Pro každou územní alternativu navrženou podle odstavce 3 se provádí vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a dále vyhodnocení ekonomické újmy spočívající ve vyčíslení ztrát hrubé produkce zemědělské a rostlinné výroby.

(5) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu posoudí územní alternativy projednané s dotčenými zemědělskými organizacemi a orgány státního hospodářského řízení zemědělství a uloží investorovi

- a) dopracovat vyhodnocení důsledků nejvýhodnější alternativy umístění investice na zemědělský půdní fond nebo
- b) navrhnout další technicky řešitelnou územní alternativu umístění investice.

Vyhodnocení důsledků všech navrhovaných územních alternativ na zemědělský půdní fond včetně výsledku jejich porovnání a doklady o jejich projednání se socialistickými zemědělskými organizacemi, orgány státního hospodářského řízení zemědělství a orgány ochrany zemědělského půdního fondu investor přikládá jako samostatnou přílohu

k žádosti o udělení předchozího souhlasu,³¹⁾ popřípadě souhlasu podle § 12 ods. 4 zákona.

(6) Při zpracování přípravné dokumentace staveb se provádí vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond pro celkový konečný rozsah zamýšleného odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě (§ 34 odst. 1).

§ 17

Ustanovení § 16 se použije přiměřeně též v případech, kdy zemědělská půda má být odňata zemědělské výrobě pro nezemědělskou činnost, pro kterou se nezpracovává přípravná dokumentace staveb.

§ 18

Ochrana zemědělského půdního fondu při těžební činnosti

(1) Při zpracování plánu průzkumných prací a plánu otvírky, přípravy a dobývání jsou těžební organizace povinny vyhodnotit důsledky navrhované těžby na zemědělský půdní fond. Toto vyhodnocení je přílohou žádosti o udělení předchozího souhlasu³¹⁾ a podkladem pro rozhodování orgánu ochrany zemědělského půdního fondu o této žádosti.

(2) Pokud při provádění hlubinné těžby by mělo dojít v důsledku nepředvídaných poklesů ke znehodnocení svrchních kulturních vrstev půdy, popřípadě hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín na jiných zemědělských pozemcích, než ke kterým byl udělen předchozí souhlas,³¹⁾ je těžební organizace povinna bezprostředně po zjištění tohoto stavu zahájit provádění havarijní skrývky svrchních kulturních vrstev půdy, popřípadě hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín a současně projednat tuto činnost s orgánem ochrany zemědělského půdního fondu.³²⁾

(3) Žádost o použití zemědělské půdy k provedení havarijní skrývky dokládá těžební organizace zejména orientačním zákresem ohroženého poklesového území zpravidla na snímku pozemkové mapy, bilancí skrývky svrchních kulturních vrstev půdy, popřípadě hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín podle dostupných půdoznaleckých podkladů a návrhem na deponování nebo jiné účelné využití skrývaných zemín.

(4) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu určí při projednání použití zemědělské půdy pro havarijní skrývku zejména množství skrývaných kulturních vrstev půdy, popřípadě hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín, postup a způsob jejich skrývání, následného využívání, deponování a ošetřování a dále stanoví lhůtu, v níž je těžební organizace povinna podat žádost o doodělné rozhodnutí o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě.³³⁾ Lhůta pro podání žádosti ne-

³²⁾ § 26 zákona.

³³⁾ § 14 zákona.

smí přesáhnout dobu jednoho roku ode dne projednání použití zemědělské půdy³²⁾ pro havarijní skvrny.

**Ochrana zemědělského půdního fondu
při ložiskových a hydrogeologických
průzkumných pracích**

§ 19

(1) Organizace, které připravují a provádějí ložiskový a hydrogeologický průzkum (dále jen „geologické organizace“)

- a) vycházejí při výběru území určených k průzkumu ze zhodnocení výsledků předcházejících etap geologických prací, přičemž berou na zřetel potřebu ochrany zemědělské půdy zejména v produkčních zemědělských oblastech, a to též s ohledem na vliv budoucího využívání ložisek nerostů a zdrojů podzemních vod na základě výsledků provedených geologických prací na zemědělský půdní fond a na zemědělskou výrobu. Podle možnosti se přitom zaměřují na nezemědělské pozemky a zemědělskou půdu horší bonitní třídy,
- b) nepřipravují a neprojektují vyhledávací a předběžný průzkum ložisek nevyhrazených nerostů,³⁴⁾ až na nezbytné výjimky, na půdě zvláště chráněné,
- c) v projektech geologických prací uvádějí, zda jimi bude dotčena zemědělská půda (plocha, druh pozemku — kultura, údaje o bonitní třídě půdy, odvodnění, závlahy), podle potřeby návrh opatření k omezení negativních vlivů geologických prací na zemědělský půdní fond a zemědělskou výrobu,³⁵⁾ postup rekultivace pozemků dotčených geologickými pracemi, s návrhem způsobu odstranění škod vzniklých v souvislosti s geologickými pracemi zemědělské organizací; jsou-li projektovány vrty nebo jiná průzkumná díla, která mají dlouhodobě sloužit dalšímu průzkumu nebo využití jeho výsledků včetně případného stanovení ochranných pásem, je třeba jejich umístění navrhovat podle možností tak, aby nedocházelo ke zbytečnému odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě nebo omezení zemědělské výroby,
- d) ve zprávách o výsledku provedení geologických prací se uvádějí též údaje uvedené u písmene c) a navrhuji možnosti těžby ložisek se zjištěnými a ověřenými zásobami nerostů tak, aby byly omezeny negativní vlivy na zemědělský půdní fond a zemědělskou výrobu. Obdobně se postupuje i při hydrogeologických pracích zaměřených na budoucí odběr podzemní vody. Ve zprávě o výsledku hydrogeologických prací, na jejímž základě se stanoví vodohospodářským řízením ochrana ověřených podzemních vodních zdrojů nebo se rozhoduje o jejich využití, se uvádějí též údaje o důsledcích

těchto opatření na zemědělskou výrobu, a to zejména s ohledem na nutnost stanovení ochrany vodního zdroje.

(2) Vznikne-li výjimečně naléhavá národohospodářská potřeba provádět předběžný průzkum ložisek nevyhrazených nerostů³⁴⁾ na půdě zvláště chráněné, projednávají takové případy Český geologický úřad a Slovenský geologický úřad a příslušný ústřední orgán, jehož organizace bude ložisko dobývat, předběžně s ministerstvy zemědělství a výživy republik k objasnění možnosti a k usměrnění budoucího využití ložiska; obdobně se postupuje i při hydrogeologických pracích, a to i s ohledem na možnost budoucích odběrů podzemní vody a zřizování ochranných pásem vodních zdrojů a přírodních léčivých zdrojů a přirozeně se vyskytujících zdrojů minerálních vod stolních.

(3) Geologické organizace jsou povinny projednat průzkumné záměry s uživateli zemědělské půdy, orgány státního hospodářského řízení zemědělství a orgány ochrany zemědělského půdního fondu v předstihu, aby mohla být provedena nezbytná opatření k přizpůsobení zemědělské výroby na zemědělských pozemcích, které budou dotčeny geologickými pracemi. Přitom vycházejí z plánů a projektů geologických prací, z požadované doby zahájení geologických prací a projektované délky jejich trvání.

(4) Geologické organizace jsou povinny v době zpracování projektů geologických prací a při jejich uskutečňování vytvářet účinné předpoklady zejména k tomu, aby

- a) geologické práce byly zahajovány především v době vegetačního klidu nebo v období, kdy bude docházet k nejmenším škodám na vegetaci a zemědělské produkci,
- b) podle přírodních a technických možností byly geologické práce organizovány tak, aby se co nejvíce zkracovala doba vyloučení nebo omezení zemědělské výroby,
- c) při vyhledávání a průzkumu ložisek nevyhrazených nerostů,³⁴⁾ nebyla podle možností narušována realizace opatření ke zvýšení intenzity zemědělské výroby podle plánu jejího rozvoje,
- d) byly dodržovány stanovené, popřípadě dohodnuté rozsahy geologických pracovišť a přístupy k nim a omezilo se narušování zemědělské půdy v jejich okolí,
- e) ve stanovených, popřípadě dohodnutých termínech byly zahlazeny následky geologických a souvisejících prací a provedena následná rekultivace,
- f) při zahlazování následků geologických prací nebylo dlouhodobě, popřípadě trvale ztíženo obhospodařování zemědělských pozemků a

³⁴⁾ Zejména šterkopísek, cihlářské suroviny a stavební kámen.

³⁵⁾ § 7 zákona.

nebyla zhoršována produkční schopnost zemědělské půdy.

§ 20

(1) Geologické organizace, jejichž plánovanou činností má být odňata zemědělská půda na dobu delší než jeden rok včetně doby potřebné k provedení rekultivace nebo k uvedení pozemků do původního stavu, jsou povinny již v období přípravy geologických prací požádat orgány ochrany zemědělského půdního fondu o udělení souhlasu podle § 12 odst. 4 zákona, popřípadě o udělení předchozího souhlasu.³¹⁾

(2) Žádost o udělení předchozího souhlasu³¹⁾ se podává v případech, kdy jde o ložiskový nebo hydrogeologický průzkum spojený bezprostředně s další činností (těžbou nerostů, zakládáním odvalů, skládek, výsypek a odkališť, výstavbou komunikací, úpravou vodních toků, výstavbou provozních objektů a zařízení, odběrem vody z vrtů, zřízení ochranných pásem vodních zdrojů, přírodních léčivých zdrojů a přirozeně se vyskytujícími zdroji minerálních vod stolních apod.). V ostatních případech se podává žádost o udělení souhlasu podle § 12 odst. 4 zákona.

(3) Žádosti uvedené v odstavci 2 musí být doloženy vyhodnocením důsledků geologických prací na zemědělský půdní fond. Toto vyhodnocení se zpracovává s přihlédnutím ke zvláštnostem vyplývajícím z účelu a následků provádění ložiskového nebo hydrogeologického průzkumu na zemědělských pozemcích a s ohledem na předpokládanou dobu provádění těchto prací.

§ 21

Podle ustanovení § 19 odst. 3 a 4 a § 20 se postupuje přiměřeně v případech provádění archeologického průzkumu, s výjimkou záchranného archeologického průzkumu, který je součástí připravované akce na zemědělské půdě.

Ochrana zemědělského půdního fondu při jeho odnímání zemědělské výrobě

§ 22

(1) Investoři staveb, těžební organizace a další organizace, na základě jejichž žádostí došlo k odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě, jsou povinni zejména

- a) zajistit oddělenou skrývku svrchní kulturní vrstvy půdy (ornice), popřípadě hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín (spraše, sprašové, popřípadě některé svahové hlíny, zrašelinělé zeminy, zeminy s vyšším obsahem humusu nebo sedimenty bohaté na organické látky, tufitické jíly, bentoniny, oxyhumolity apod.) na ploše dotčené odnětím a jejich přepravu a rozprostření na pozemky určené ke

zúrodnění, popřípadě přepravu a ukládání na místa určená k jejich dalšímu využití; postarat se o řádné uložení, ošetření a zabezpečení skrývaných zemín určených pro následnou rekultivaci, přitom skládky odděleně skrývaných zemín zakládat a evidovat odděleně, aby je bylo možno využívat v budoucnosti,

- b) při trvalém odnětí zemědělské půdy zajistit, aby skrývané zeminy byly bezprostředně po provedení skrývky přemístěny a rozprostřeny především na jiné zemědělské pozemky s nízkou úrodností; jejich ukládání na meziskládkách připustit pouze v případech, kdy budou použity k rozprostření na pozemcích určených k náhradní rekultivaci nebo k zúrodnění, na kterých je však třeba provést předem povrchové a terénní úpravy, popřípadě jiná technická opatření. Při trvalém odnětí zemědělské půdy, která bude vrácena zemědělské výrobě,³⁶⁾ ukládat skrývané zeminy, především však svrchní kulturní vrstvy půdy (ornice) na zemědělsky obhospodařovatelných deponiích a zajistit možnost jejich výrobního využívání,
- c) použít v odůvodněných případech pro přípravu jiných ploch k ozelenění (nezpevněných a nezastavěných částí stavebních pozemků nebo při lesnické rekultivaci apod.) pouze omezeného množství hlouběji uložených zúrodnění schopných zemín, popřípadě svrchních kulturních vrstev půdy horší kvality, a to zpravidla v mocnosti nejvýše 0,1 m,
- d) již od počátku dočasného odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě nebo trvalého odnětí půdy, která má být rekultivována,³⁷⁾ vytvářet účinné předpoklady pro komplexní zahlázení důsledků devastace dotčené zemědělské půdy a provádění schváleného plánu následné rekultivace; přitom přihlížet jak k potřebám hospodárního využití pozemků v nejbližším okolí, tak k tvorbě přírodního prostředí a dbát, aby nedocházelo k narušení rázu krajiny,
- e) účinně zamezovat únikům veškerých škodlivých látek a provádět ukládání odpadových hmot a zneškodňování odpadních vod tak, aby nedocházelo k poškozování a znehodnocování zemědělských pozemků a porostů apod.; nepřipouštět, aby na plochy určené k rekultivaci byly ukládány pevné nebo tekuté hmoty a materiály, jejichž složení a druhotné účinky by mohly škodlivě působit na zemědělskou půdu, zemědělskou výrobu a použitelnost zemědělské produkce; obdobně postupovat i při průmyslové činnosti.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na případy, kdy zemědělská půda byla odňata zemědělské výrobě na základě žádosti občana.

³⁶⁾ § 18 odst. 2 písm. b) zákona.

³⁷⁾ § 18 odst. 2 zákona.

§ 23

Kromě povinností uvedených v § 22 odst. 1 jsou těžební organizace povinny zajišťovat tato opatření:

a) při povrchové těžbě

1. výsypky, odvaly a odkaliště zakládat způsobem, který umožní urovnání povrchu a jeho následnou rekultivaci především na zemědělskou půdu; za tím účelem vypracovat, popřípadě doplnit technické normy úpravy povrchu výsypek, odvalů a odkališť, které budou zejména v oblasti soustředěné těžby podkladem pro předávání ploch k rekultivaci a pro ekonomické vyhodnocení jednotlivých způsobů sypání. Zabezpečit, aby povrch výsypek, odvalů a odkališť nevykazoval nerovnosti, které by byly překážkou následného využívání zejména pro zemědělskou výrobu,
2. převyšené výsypky, odvaly a odkaliště zakládat na únosné základové půdě tak, aby byla zajištěna jejich stabilita a aby co největší plocha mohla být využita pro zemědělskou rekultivaci; přitom přihlížet též k hydrologickým poměrům výsypky, odvalu nebo odkaliště, jejího podloží i okolí, aby nedošlo k zabahňování okolní zemědělské půdy. Povrch výsypek, odvalů a odkališť včetně jejich svahů upravit tak, aby byly účinně zabezpečeny proti sesuvům a působení vodní i větrné eroze (zatravněním, výsadbou vhodných keřů a stromů, technickými prostředky apod.). Stanovit sklon svahů tak, aby se zřetelem na mechanické vlastnosti výsypkových zemin a výšku výsypky byla zajištěna dostatečná stabilita; při vyšších výsypkách svahy zabezpečit terasováním generálního svahu a vhodným odstupem jednotlivých výsypkových stupňů (etáží),
3. zpřístupnit výsypky příjezdními pozemními komunikacemi, u větších výsypek vybudovat podle požadavků budoucího uživatele rekultivovaných ploch též síť účelových komunikací na koruně (náhorní plošině) a výsypkových stupních (etážích) a zachovávat přitom zásady protierozní ochrany,
4. při budování výsypek, odvalů a odkališť dbát i na úpravu vodního režimu v půdě, jejich povrch urovnat a upravit tak, aby na něm mohla být používána běžná velkovýrobní zemědělská mechanizace, korunu výsypek, odvalů a odkališť včetně výsypkových stupňů (etáží) vytvořit nejméně v mocnosti vegetační vrstvy ze zemin, u nichž jsou předpoklady zúrodnění a postupného intenzivního obhospodařování; pro usnadnění průsaku srážkové vody a omezení jejího odtoku na minimum vytvá-

řet vhodný strukturální stav půdy především důslednou, dostatečně dlouhou biologickou rekultivací s pěstováním vhodných druhů rostlin,

5. vytvořit podmínky pro obdělávání pozemků, u nichž je těžbou nerostů narušeno jejich dosavadní obhospodařování, a to do doby, než bude možno po skončení těžby a po provedení rekultivace na sousedních těžbou devastovaných plochách zahrnout tyto pozemky do konečné organizace zemědělského půdního fondu,
6. upravit v dohodě s vodohospodářskými orgány celkový vodní režim na plochách narušených těžbou, aby byly odstraněny nepříznivé účinky poklesu podzemních vod, zamezeno shromažďování povrchových vod a umožněn jejich neškodný odtok, popřípadě vytvořit podmínky pro závlahu pozemků;

b) při hlubinné těžbě

1. snižovat, pokud je to za daných technicko-ekonomických podmínek možné, poklesy zemědělské půdy (zakládkou vyrubaných slojí apod.),
2. v místech předpokládaných poklesů a před postupem odvalů provádět v dostatečném předstihu oddělenou skryvku svrchních kulturních vrstev půdy a hlouběji uložených zúrodnění schopných zemin a využívat je k zemědělské rekultivaci pozemků znehodnocených poddolováním a ke konečné povrchové úpravě odvalů, které lze zemědělsky, popřípadě lesnický rekultivovat,
3. bezprostředně po stabilizaci, popřípadě již v průběhu poklesů terénu provést na mírnějších nezvodnělých poklesech nezbytné terénní úpravy a hlubší poklesy vyplnit závážkovými hmotami a náležitě povrchově upravit; takto upravené plochy poklesů převrstvit skrytými kulturními vrstvami půdy a provést podle schváleného plánu biologickou rekultivaci tak, aby pozemky mohly být opět použity pro intenzivní zemědělské obhospodařování,
4. na zamokřených pozemcích, pokud byly dotčeny při hlubinné těžbě a činnosti s ní související, v dohodě s vodohospodářskými orgány upravit vodní režim buď odvodněním a úpravou narušených vodních toků, nebo zvodnělé plochy zasypat závažkovými hmotami, povrchově upravit, převrstvit skrytými kulturními vrstvami půdy a provést podle schváleného plánu biologickou rekultivaci tak, aby pozemky mohly být opět použity pro intenzivní zemědělské obhospodařování; pokud uvedená opatření nelze uskutečnit (pro značnou hloubku poklesů nebo nedostatek závážko-

vých hmot apod.), zvodnělé poklesové kotliny řádně upravit na víceúčelové vodní nádrže včetně osázení břehů vhodnou vegetací,

5. odvaly hlušiny zakládat přednostně v místech stávajících a předpokládaných poklesů a jejich výšku usměrňovat podle skutečné nebo předpokládané hloubky poklesů.

§ 24

(1) Průmyslové organizace jsou povinny při ukládání odpadových hmot (popelovin, strusky, flotačních kalů apod.) dodržovat kromě povinností uvedených v § 22 odst. 1 tato opatření:

- a) složiště a odkaliště odpadových hmot zakládat především v neúrodných terénních nerovnostech přirozených i umělých (vytěžených lomů, pískovnách, hliništích); výběr složišť a odkališť popílků a způsob jejich ukládání předem projednat podle zvláštních předpisů,³⁶⁾
- b) v přípravné a projektové dokumentaci složišť a odkališť elektrárenských popílků a v plánu jejich rekultivace řešit mimo jiné i mocnost a kvalitu překrývky ukládaných hmot, způsob a režim využívání rekultivované půdy; přitom mocnost překrývky navrhnout individuálně pro jednotlivá složiště a odkaliště ve vztahu k předpokládanému zastoupení pěstovaných plodin a jejich osevnímu sledu. Plány rekultivace zpracovávat na podkladě analýz popílků na obsah toxických látek a těžkých kovů se zvláštním zřetelem na zhodnocení radioaktivity a předkládat je ke schválení podle zvláštních předpisů.³⁶⁾ U provozovaných energetických zdrojů zpracovat analýzu popílků produkovaných zdrojem v době zpracování přípravné a projektové dokumentace. U nově budovaného zdroje zpracovat analýzu popílků z paliva stanoveného palivovým výměrem,
- c) před zahájením technické rekultivace příslušného složiště nebo odkaliště zajistit analýzy vzorků ukládaných popílků a překrývkových zemin se zaměřením na obsah toxických látek, těžkých kovů a radioaktivity a podle dosažených analytických výsledků zabezpečit případnou úpravu způsobů rekultivace i následného využití rekultivovaných ploch,
- d) při provádění biologické rekultivace zajistit kontrolní analýzy rostlinného materiálu z plodin používaných při rekultivaci, přičemž zaměření a četnost těchto analýz upřesňovat a konkretizovat ve spolupráci s příslušnými orgány hygienické a veterinární služby,
- e) ustanovení písmen a) až d) uplatňovat přiměřeně při výběru složišť a odkališť a posuzování způsobů ukládání jiných odpadů toxického

charakteru, při zpracování plánů rekultivace těchto složišť a odkališť a provádění vlastní rekultivace,

- f) k omezení prašnosti při budování složišť a odkališť zajistit odvoz popílků, strusek a jiných odpadů z místa výskytu na složiště a odkaliště ve zvlhčeném stavu; při hydraulickém způsobu dopravy zajistit čištění odpadní vody ze složiště a zamezit jejímu prosakování do okolní půdy,
- g) budovat zásadně plošná složiště s dobře urovnaným a únosným povrchem a plochy složišť udržovat v bezprašném (vlhkém) stavu; při přerušení provozu skládkování upevnit povrchovou vrstvu dostatečným množstvím vazkých zemin, pokud nebude následovat rekultivace složiště,
- h) plochy určené pro složiště a odkaliště zaplňovat postupně tak, aby jednotlivá zaplněná místa mohla být samostatně rekultivována,
- i) plně využívat prostorovou kapacitu složišť a odkališť a s ohledem na území, terénní a geologické poměry a na zajištění bezpečnosti včas zabezpečovat možnosti prodloužení jejich životnosti, například budováním zvyšovacích hrází,
- j) složiště a odkaliště trvale vyřazená z provozu a určená k následnému zemědělskému využití rekultivovat podle schváleného plánu rekultivace; k vytvoření vegetační vrstvy využít skrytých kulturních vrstev půdy z pozemků, na nichž bylo složiště založeno, popřípadě přebytků kulturních vrstev půdy a hlouběji uložených zárodně schopných zemin skrytých při jiných investičních nebo těžebních akcích.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje přiměřeně i pokud jde o složiště tuhých komunálních odpadů.

§ 25

Pokud na výsypkách a odvalech při těžební činnosti a na složištích a odkalištích odpadových hmot při průmyslové činnosti založených na zemědělské půdě mají být ukládány materiály, které mohou představovat z hlediska toxicity a radioaktivity trvalé zdravotní ohrožení v důsledku kontaminace potravního řetězce, lze na základě odborných fyzikálně chemických rozborů ukládaných hmot a závazných posudků hygienické služby prokazujících, že nebezpečným účinkům ukládaných materiálů nelze zabránit žádnými technickými opatřeními včetně překryvu inertními zeminami, provést jen lesnickou rekultivaci.

§ 26

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu v rozhodnutí o předchozím souhlasu,³¹⁾ popřípadě v rozhodnutí o udělení souhlasu podle § 12 odst. 4 zákona a v rozhodnutí o odnětí zemědělské půdy

³⁶⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

zemědělské výrobě³⁹⁾ upřesní zejména povinnosti uvedené v § 22 až 25.

Odnímání zemědělského půdního fondu zemědělské výroby

§ 27

(1) V odůvodněných případech může být dán souhlas k odnětí orné půdy vedené v 3. a 4. bonitní třídě, pokud není půdou zvláště chráněnou, je-li pozemku třeba k provedení investiční akce nebo k těžbě, které nelze uskutečnit na jiné půdě, nebo jde-li o pozemky v současně zastavěném území obce, jejichž odnětím se nejméně naruší zájmy zemědělské výroby.

(2) Orgán, který vydává územní rozhodnutí, je vázán předchozím souhlasem,³¹⁾ popřípadě souhlasem podle § 12 odst. 4 zákona, zejména pokud jde o účel, dobu a předpokládaný rozsah odnětí zemědělské půdy zemědělské výroby.

§ 28

(1) Pro účely zalesnění lze odejmout zemědělské výroby zemědělskou půdu na základě agronomicko-půdoznaleckého zhodnocení pozemku a rozboru, jimiž se prokáže, že jsou splněna kritéria uvedená v příloze č. 3 a že pozemek nemůže být zařazen do kategorie dočasně neobdělávaná půda, bez ohledu na to, zda jde o půdu zvláště chráněnou či nikoli. Agronomicko-půdoznalecké zhodnocení pozemku a rozbor musí být připojeny k žádosti o udělení předchozího souhlasu.³¹⁾

(2) Pro účely zařazení mezi pozemky, které nelze zemědělsky obdělávat, lze odejmout zemědělské výroby jen zemědělskou půdu, která není vhodná ani pro zalesnění; ustanovení odstavce 1 platí obdobně.

§ 29

(1) Za rekreační chaty³⁹⁾ se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu považují rekreační chaty v krajině a rekreační chaty v zastavěném území venkovského sídelního útvaru, jejichž stavebníky jsou občané,⁴⁰⁾ a stavby socialistických organizací, určené pro rekreaci v krajině nebo v zastavěném území venkovského sídelního útvaru.

(2) Za rekreační objekty⁴¹⁾ se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu nepovažují víceúčelová zařízení, zotavovny ROH, zdravotnická zařízení a objekty organizací zdravotnické soustavy, ubytovací zařízení cestovního ruchu, pionýrské tábory, sídlištní oddechová a sídlištní sportovní zařízení.

(3) Zahrádkářské chaty se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu nepovažují za rekreační chaty ani za rekreační objekty.

(4) Za chatovou lokalitu⁴²⁾ se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu považuje

- a) chatová osada v rekreační oblasti,⁴³⁾
- b) obytná zóna venkovského sídelního útvaru, ve které jsou jednotlivě nebo v seskupení umístěny rekreační chaty.⁴⁴⁾

§ 30

Ten, na jehož žádost byla odňata zemědělská výroba zemědělská půda, která nebyla pro nezemědělskou činnost použita, protože se činnost neuskutečnila (půdy nebylo potřeba nebo z části potřeba z důvodů technických nebo technologických změn apod.), je povinen oznámit tuto skutečnost orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který rozhodl o jejím odnětí.

Rozhodování o zemědělském půdním fondu

§ 31

(1) Žádost o předchozí souhlas³¹⁾ nebo o souhlas podle § 12 odst. 4 zákona podává pro

- a) investiční výstavbu investor (investorská organizace nebo organizace zřízená pro zabezpečování investorské činnosti);
- b) těžbu těžební organizace (organizace oprávněná k těžbě nerostů);
- c) ložiskový a hydrogeologický průzkum geologická organizace;
- d) výstavbu rodinných domků, rekreačních chat a garáží včetně souvisejících staveb

1. organizace, která je oprávněna uzavřít dohodu o zřízení práva osobního užívání,⁴⁵⁾ jde-li o přípravu území pro výstavbu rodinných domků na ucelené lokalitě podle seznamu pozemků pro výstavbu rodinných domků,
2. organizace, která má zajišťovat soustředěnou výstavbu, jde-li o soustředěnou výstavbu rodinných domků a garáží,
3. organizace, která je oprávněna uzavřít dohodu o zřízení práva osobního užívání, jde-li o přípravu území pro dostavbu chatových lokalit rekreačními chatami,⁴²⁾
4. organizace, která je oprávněna uzavřít dohodu o zřízení práva osobního užívání,⁴⁵⁾

³⁹⁾ § 7a odst. 4, § 29 odst. 1 zákona.

⁴⁰⁾ § 47 odst. 1 vyhlášky č. 83/1976 Sb.

⁴¹⁾ § 7a odst. 4 zákona.

⁴²⁾ § 29 odst. 1 zákona.

⁴³⁾ § 48 odst. 1 vyhlášky č. 83/1976 Sb.

⁴⁴⁾ § 49 a 50 vyhlášky č. 83/1976 Sb.

⁴⁵⁾ § 205 odst. 2 občanského zákoníku.

§ 15 odst. 3 vyhlášky federálního ministerstva financí č. 90/1984 Sb., o správě národního majetku.

jde-li o individuální výstavbu rodinných domků a garáží na pozemku, ke kterému bude nebo bylo zřízeno právo osobního užívání;⁴⁶⁾

- e) výstavbu zahrádkářských chat a společných zařízení včetně souvisejících staveb organizace, pro níž byla nebo má být zřízena zahrádková osada;
- f) pro účely zalesnění, popřípadě zařazení mezi pozemky, které nelze zemědělsky obdělávat, uživatel (vlastník) této půdy.

(2) Občan podává žádost o předchozí souhlas⁵¹⁾ k odnětí zemědělské půdy pro individuální výstavbu rodinného domku, rekreační chaty, zahrádkářské chaty a garáže na pozemku, který je v jeho vlastnictví, s výjimkou případu výstavby rodinného domku podle odstavce 1 písm. d) č. 1, nebo jde-li jen o zřizování drobných staveb s doplňkovou funkcí ke stavbám v jeho vlastnictví; to nepatří, jde-li o zřizování drobných staveb v zastavěném území obce (§ 39 odst. 1).

(3) Stavební povolení nelze vydat, pokud nebylo rozhodnuto o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ a o odnětí součástí zemědělského půdního fondu, které nejsou zemědělskou půdou.⁴⁷⁾

§ 32

Výměrou rozhodnou pro posouzení, zda jde o podstatný zásah do hospodaření socialistické zemědělské organizace,⁴⁸⁾ je

- a) jde-li o odnětí půdy, celková výměra půdy socialistické zemědělské organizace, která byla socialistické zemědělské organizací rozhodnutím trvale odňata zemědělské výrobě na základě předchozích souhlasů udělených po dni 1. 10. 1976, a zemědělské půdy socialistické zemědělské organizace, která má být podle předchozího souhlasu odňata zemědělské výrobě trvale nebo dočasně na dobu delší pěti let,
- b) jde-li o zřízení ochranného pásma,⁴⁹⁾ celková výměra zemědělské půdy socialistické zemědělské organizace, na které bylo zřízením ochranných pásem po dni 1. 10. 1976 hospodaření omezeno nebo ztíženo a má být zřízením ochranného pásma hospodaření omezeno nebo ztíženo.

§ 33

Předložení a schválení plánu náhradní rekultivace⁵⁰⁾ a uložení povinnosti provést rekultivaci⁵¹⁾

se nevyžaduje v případě, že ten, kdo je povinen zajistit náhradní rekultivaci, předloží spolu se žádostí o předchozí souhlas⁵¹⁾ potvrzení pověřené odborné organizace o tom, že náhradní rekultivace podle s ní dohodnutého plánu byla již provedena. Je-li však předložen pouze plán rekultivace nebo plán rekultivace a potvrzení o zahájení rekultivaci, orgán ochrany zemědělského půdního fondu plán v rozhodnutí, kterým uděluje předchozí souhlas,⁵¹⁾ schválí a, není-li do vydání rozhodnutí o odnětí zemědělské půdy předloženo potvrzení o provedení rekultivace, uloží v rozhodnutí o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ povinnost provést nebo dokončit rekultivaci podle schváleného plánu.

§ 34

(1) Pro vydání rozhodnutí o udělení předchozího souhlasu⁵¹⁾ se za konečný rozsah zamýšleného odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵²⁾ považuje

- a) u investiční výstavby, pokud není dále uvedeno jinak, výměra zemědělské půdy potřebná pro uskutečnění investice podle návrhu projektového úkolu;
- b) u výstavby a rekonstrukce dopravních komunikací, podzemních a nadzemních vedení zpravidla výměra potřebná pro výstavbu určitého úseku, který sám o sobě nebo v návaznosti na sousední úseky zajistí provozuschopnost liniové stavby;
- c) u výstavby místních a účelových komunikací a železničních vleček zpravidla výměra potřebná pro výstavbu celé délky tělesa těchto staveb;
- d) u výstavby rodinných domků, rekreačních chat a garáží výměra
 1. potřebná pro výstavbu ucelené lokality rodinných domků, jde-li o přípravu území pro tuto výstavbu podle seznamu pozemků pro výstavbu rodinných domků,
 2. potřebná pro výstavbu celé lokality rodinných domků nebo garáží, jde-li o soustředěnou výstavbu rodinných domků nebo garáží,
 3. potřebná pro dostavbu celé chatové lokality, případně její části rekreačními chatami, jde-li o přípravu území pro tuto dostavbu,
 4. která má být přidělena do osobního uží-

⁴⁶⁾ § 198 a násl. a § 135a odst. 2 občanského zákoníku.

⁴⁷⁾ § 15 zákona.

⁴⁸⁾ § 13a odst. 2 písm. a), odst. 3 a 6 zákona.

§ 1 odst. 1 nařízení vlády ČSSR č. 102/1976 Sb., o odstraňování ekonomické újmy socialistických zemědělských organizací.

⁴⁹⁾ § 23 odst. 1 písm. b) zákona.

⁵⁰⁾ § 13a odst. 2 písm. b), odst. 4 zákona.

⁵¹⁾ § 14 odst. 2 zákona.

⁵²⁾ § 13a odst. 3 zákona.

vání,⁵³⁾ jde-li o individuální výstavbu rodinného domku a garáže,

5. která by v případě zřizování práva osobního užívání byla přidělena do osobního užívání, jde-li o individuální výstavbu rodinného domku, rekreační chaty a garáže na pozemku, který je ve vlastnictví občana;

e) u zahrádkových osad výměra potřebná pro výstavbu všech zahrádkářských chat a pro výstavbu společného zařízení;

f) u ostatní výstavby a u ložiskových a hydrogeologických průzkumných prací výměra potřebná pro uskutečnění akce;

g) u dlouhodobých ložiskových a hydrogeologických průzkumných prací výměra potřebná pro všechna průzkumná pracoviště na území, které bude podle projektu geologických prací zkoumáno, bez ohledu na to, zda vlastní geologické práce budou prováděny současně nebo postupně;

h) při změně ve využití území výměra potřebná pro jiné účely než zemědělskou výrobu;

i) při ochraně území výměra, kterou nelze ani extenzivně a racionálně využít pro zemědělskou výrobu a na niž je zemědělská výroba zcela vyloučena;

včetně výměry zemědělské půdy potřebné pro výstavbu souvisejících, podmiňujících a dalších drobných staveb a zařízení (vodních nádrží, složišť, účelových komunikací, železničních vlečků, zpevněných ploch, produktovodů, energovodů, zařízení stavenišť apod.), pro zřízení ochranných pásem a izolačních pásů, které nelze ani extenzivně a racionálně využít pro zemědělskou výrobu, a výměry zemědělské půdy, kterou nelze ani urbanisticky ani zemědělsky využít (nezastavitelné a okrajové plochy).

(2) Pro vydání rozhodnutí o udělení předchozího souhlasu pro účely těžby nerostů⁵²⁾ je rozhodující

a) u povrchové (lomové) těžby uhlí v oblastech soustředěného dobývání výměra zemědělské půdy požadovaná v rámci schváleného dobývacího prostoru na období pěti let; do této výměry se nezahrnuje výměra požadovaná pro vnější výsypky a odvaly,

b) u hlubinné těžby nerostů výměra potřebná pro výstavbu důlních objektů a provozních zařízení, jakož i výměra pozemků, u nichž lze v důsledku vytěžení ložiska předpokládat jejich devastaci nastlou poklesem půdy,

c) u povrchové těžby nerostů k účelům staveb-

ním nebo průmyslovým (šterkopísky, cihlářské hlíny, kaolín, keramické jíly, vápence, kámen apod.) výměra zemědělské půdy požadovaná v rámci dobývacího prostoru na období deseti let.

(3) Rozhodnutí o předchozím souhlasu⁵¹⁾ nepozbude platnosti⁵⁴⁾ ani v případě, pokud byla do tří let ode dne, kdy nabylo právní moci, podána žádost o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ v rozsahu menším, který však umožňuje uskutečnění samostatné části (etapy) účelu odnětí. Platnost předchozího souhlasu⁵¹⁾ může orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který jej udělil, prodloužit jen jednou, a to nejvýše o tři roky.

§ 35

(1) Žádost o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ podává ten, k jehož žádosti byl udělen předchozí souhlas⁵¹⁾ nebo souhlas podle § 12 odst. 4 zákona.

(2) K žádosti o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ musí žadatel připojit územní rozhodnutí; to neplatí, je-li o odnětí zemědělské půdy rozhodováno ve spojeném řízení společně s rozhodnutím o udělení předchozího souhlasu⁵¹⁾ před vydáním územního rozhodnutí nebo je-li územní rozhodnutí vydáváno ve sloučeném územním a stavebním řízení.

(3) Rozhodnutí o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě⁵³⁾ a o odnětí součástí zemědělského půdního fondu, které nejsou zemědělskou půdou,⁴⁾ popřípadě projednání použití zemědělské půdy⁵²⁾ jsou předpokladem uplatnění oprávnění k pozemkům podle zvláštních předpisů,⁵⁵⁾ to neplatí, jde-li o činnost na půdě, kterou se nenarušuje a nepoškozuje, popřípadě jen nenarušuje zemědělská výroba (zaměření pozemků a zařízení, provádění dozoru, provádění údržby a oprav zařízení, cvičení ozbrojených sil apod.).

§ 36

Žádost o udělení souhlasu nebo vydání rozhodnutí podle zákona musí být předložena orgánu ochrany zemědělského půdního fondu příslušnému k udělení souhlasu nebo vydání rozhodnutí se stanovisky orgánů ochrany zemědělského půdního fondu nižšího stupně.

§ 37

(1) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu vede evidenci o vydaných rozhodnutích.

(2) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu zasílá vždy po nabytí právní moci příslušnému orgánu geodézie a kartografie opisy rozhodnutí

⁵³⁾ § 15 odst. 2 vyhlášky č. 90/1984 Sb.

⁵⁴⁾ § 13a odst. 5 zákona.

⁵⁵⁾ Např. zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrizační zákon); zákon č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), ve znění zákona č. 174/1968 Sb.; zákon č. 135/1961 Sb., v úplném znění vyhlášeném pod č. 55/1984 Sb.

- a) o trvalém a dočasném odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě;⁵⁵⁾ v rozhodnutích o trvalém odnětí půdy, která má být zemědělsky rekultivována [§ 1 písm. d)] vyznačí, že tato půda zůstává součástí zemědělského půdního fondu;⁵⁶⁾
- b) o odnětí součástí zemědělského půdního fondu, které nejsou zemědělskou půdou,^{4/)} v případech, kdy pozemek nebude zemědělsky rekultivován [písmeno a)],
- c) o prohlášení pozemku za součást zemědělského půdního fondu⁵⁷⁾ v případech, kdy pozemek bude zemědělskou půdou,
- d) o uložení přeměny zemědělského pozemku na půdu ornou,⁵⁸⁾
- e) o povolení změny kultury uvnitř zemědělské půdy obhospodařované [§ 2 odst. 1 písm. a)],³⁾
- f) o povolení zařazení zemědělské půdy do kategorie dočasně neobdělávaná půda [§ 2 odst. 1 písm. b)].⁵⁾

(3) Zařadit pozemek nebo jeho část do evidence zemědělské půdy nebo nezemědělské půdy, která má být zemědělsky rekultivována, vedené orgány geodézie a kartografie nebo je z této evidence vyřadit lze jen na základě rozhodnutí orgánu ochrany zemědělského půdního fondu.

(4) Rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. a), c), f) zasílá orgán ochrany zemědělského půdního fondu příslušné pověřené odborné organizaci a rozhodnutí, v nichž předepisuje odvody, též příslušné finanční správě.

Odvody za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě

§ 38

(1) Za bytovou výstavbu⁵⁹⁾ se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu považuje výstavba bytových domů a rodinných domků,⁶⁰⁾ popřípadě příprava území pro tuto výstavbu.

(2) Za zemědělskou účelovou výstavbu⁵⁹⁾ se pro účely ochrany zemědělského půdního fondu považuje výstavba, která má sloužit k plnění úkolů, jež jsou součástí zemědělské výroby.

(3) Při odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě pro dostavbu chatových lokalit rekreačními chatami a pro výstavbu zahrádkářských chat v zahrádkových osadách se postupuje při stanovování sazeb odvodů tak, jako by šlo o odnětí pro občana; to neplatí, pokud je stavebníkem socialistická organizace.

(4) Žádost o snížení odvodů⁶¹⁾ musí být předložena nejpozději se žádostí o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě.³³⁾

(5) Je-li souhlas ministerstva zemědělství a výživy republiky, popřípadě ministerstva financí republiky ke snížení odvodů udělen až po odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě, rozhodne orgán ochrany zemědělského půdního fondu o snížení odvodů;⁶²⁾ opis rozhodnutí zašle příslušné finanční správě, která částku, o kterou byly odvody sníženy, vrátí plátcí ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy jí bylo pravomocné rozhodnutí o snížení odvodů doručeno.

§ 39

(1) Zastavěným územím obce⁶³⁾ se rozumí zastavěné území obce k 1. 9. 1966, tj. území, které bylo ke dni 1. 9. 1966 souvisle zastavěno nebo jinak technicky upraveno pro potřeby obce. Do tohoto území se zahrnují i zemědělské pozemky, které nevytvářejí s okolním zemědělským půdním fondem souvislý celek (jsou od něho odděleny souvislou zástavbou nebo zabíhají do zastavěné části obce a jsou svým tvarem nebo rozlohou nevhodné k zemědělskému obhospodařování mechanizačními prostředky). Do zastavěného území obce se však nezahrnují mezery podél silnic a cest, které vznikly dřívější výstavbou a jejichž zastavění by vedlo k nežádoucímu obestavování silnic a k neekonomickému prodlužování obcí; nezahrnuje se ani území mezi obcí a železnicí nebo silnicí, přeloučkou silnice, vodním tokem apod., pokud toto území je souvislou zemědělskou půdou vhodnou k zemědělskému obhospodařování mechanizačními prostředky.

(2) Hranice zastavěného území obce k 1. 9. 1966 se zobrazuje v pozemkových mapách evidence nemovitostí.

(3) U rozptýleného typu zástavby například v horských a podhorských oblastech a u osamocených staveb či zařízení v krajině, kde z technických důvodů nelze vymezit souvislou hranici zastavěného území obce tak, aby byla v souladu s ustanoveními odstavce 1, se rozumí zastavěným územím obce k 1. 9. 1966 území zastavěné k tomuto dni jednotlivými objekty nebo jejich skupinami včetně souvisejících nezemědělských zpravidla zpevněných ploch. Dále do něho náležejí i pozemky zemědělské půdy, které jsou zpravidla oploceňny a tvoří s uvedenými objekty a plochami nedílný funkční celek, jako například domovní zahrady apod.

⁵⁶⁾ § 1 zákona.

⁵⁷⁾ § 2 zákona.

⁵⁸⁾ § 3 zákona.

⁵⁹⁾ § 17 odst. 2 zákona.

⁶⁰⁾ § 40 až 46 vyhlášky č. 83/1976 Sb., ve znění vyhlášky č. 45/1979 Sb.

⁶¹⁾ § 21 odst. 1 a 2 zákona.

⁶²⁾ § 21 odst. 3 zákona.

⁶³⁾ § 22 písm. a) zákona.

[4] Povahu ploch v zastavěném území obce k 1. 9. 1966 mají i objekty a zařízení nebo jejich areály Československé lidové armády, federálního ministerstva vnitra, Lidových milicí a Svazu pro spolupráci s armádou, telekomunikační a radiokomunikační objekty, nalézající se vně obvodů sídel, které vznikly před 1. 9. 1966 a jsou i nadále užívány pro potřeby obrany a ochrany státu nebo pro výcvikové účely. S ohledem na zvláštní charakter uvedených objektů a zařízení se jejich zastavěná území stanovují v součinnosti s příslušnými orgány ozbrojených sil, popřípadě Svazu pro spolupráci s armádou obdobně podle zásad uvedených v odstavci 1.

§ 40

[1] Při výstavbě liniových dopravních staveb a letišť⁶⁴⁾ se odvody za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě nepředepisují, jde-li o odnětí pro výstavbu

- a) dálnic a silnic a těchto jejich součástí: silničních svahů, příkopů a jiných úprav k odvádění vod, odstavných pruhů a staničních ploch hromadné veřejné dopravy, zelených pásů a ostrůvků, mostů a odpočívák, jakož i silničních pomocných pozemků v šíři 0,6 m po obou stranách dálnice nebo silnice,
- b) celostátní dráhy včetně staveb a zařízení bezprostředně zajišťujících provoz dráhy, s výjimkou výpravních budov železničních stanic, měnících, železničních opraven a strojírén, a lokomotivních a vozových dep,
- c) vodních cest, jakož i jejich součástí,²⁹⁾
- d) letišť všeho druhu a radionavigačních zařízení, s výjimkou letištních budov a hangárů a technických zařízení, která nejsou zařízeními radionavigačními.

[2] Za účelem provádění investic do půdy pro zintenzívnění zemědělské výroby a zvýšení její produktivity⁶⁵⁾ se odvody za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě nepředepisují, má-li být zemědělská půda odnímána zemědělské výrobě pro

- a) meliorační výstavbu,
- b) opatření pro zintenzívnění zemědělské výroby neinvestiční povahy,
- c) protierozní opatření,
- d) zemědělskou účelovou výstavbu bezprostředně zajišťující zvýšení intenzity rostlinné výroby,
- e) výstavbu zpevněných polních hnojišť, zpevněných polních kompostišť a zpevněných polních močůvkových jímek, včetně přístupových pozemních komunikací,

f) výstavbu zemědělských účelových komunikací sloužících k využívání zemědělského půdního fondu.

[3] Užším ochranným pásmem přírodních léčivých zdrojů⁶⁶⁾ se rozumí užší prozatímní ochranné pásmo a ochranné pásmo I. stupně přírodních léčivých zdrojů a přirozeně se vyskytujících minerálních vod stolních.⁶⁷⁾

[4] Do plochy 30 m² a 55 m² rozhodné v jednotlivých případech pro osvobození od odvodů⁶⁸⁾ se zahrnuje výměra zemědělské půdy, která v důsledku umístění signálu, stabilizačního kamene a jiné značky pro geodetické účely, stožáru nadzemního vedení, vstupní šachty podzemního vedení, přečerpací stanice, vrtu a studně a stanice nadzemního (podzemního) vedení, nemůže být racionálně velkovýrobně obhospodařována. Větrnou jámou se rozumí místo jejího ústí a objekty zajišťující provoz tohoto zařízení.

Evidence zemědělského půdního fondu v socialistických zemědělských organizacích

§ 41

[1] Socialistické zemědělské organizace jsou povinny ve spolupráci s orgány geodézie a kartografie vést vlastní (podnikovou) evidenci všech pozemků náležejících do zemědělského půdního fondu, které jsou v jejich užívání, správě nebo vlastnictví (dále jen „podniková evidence“).

[2] Podniková evidence se skládá

- a) z písemného operátu,
- b) z mapových podkladů,
- c) z pomocné evidence,

kromě toho se uchovávají související písemnosti (sbírky listin).

[3] Při vyhotovení písemného operátu socialistické zemědělské organizace využívají údajů evidence nemovitostí.

[4] Mapové podklady jsou zemědělská evidenční mapa a zemědělská hospodářská mapa. Zemědělská evidenční mapa odpovídá svým obsahem pozemkové mapě evidence nemovitostí.

[5] Součástí pomocné evidence je zejména

- a) seznam pozemků zařazených do kategorie dočasně neobdělávaná půda [§ 2 odst. 1 písm. b)],
- b) seznam pozemků dočasně odňaté půdy [§ 1 písm. b)],
- c) seznam pozemků trvale odňaté půdy, která má být zemědělsky rekultivována [§ 1 písm. d)],

⁶⁴⁾ § 22 písm. b) zákona.

⁶⁵⁾ § 22 písm. c) zákona.

⁶⁶⁾ § 22 písm. d) zákona.

⁶⁷⁾ § 30 vyhlášky ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

§ 30 vyhlášky ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky č. 15/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

⁶⁸⁾ § 22 písm. f) a g) zákona.

d) seznam pozemků přenechaných do dočasného užívání.

(6) Socialistické zemědělské organizace jsou povinny udržovat podnikovou evidenci v souladu s evidencí nemovitostí a provádět hlášení o změnách podle zvláštních předpisů.⁶⁹⁾ Za tím účelem též provádějí periodické inventarizace zemědělského půdního fondu (§ 42).

§ 42

(1) Organizace, které jsou uživateli (vlastníky) zemědělského půdního fondu, provádějí vždy nejméně jednou v průběhu pěti let inventarizaci tohoto fondu a využívají přitom podkladů a zjištění orgánů geodézie a kartografie.⁷⁰⁾ Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních předpisů.⁷¹⁾

(2) Dobu provádění inventarizace oznámí organizace svému nadřízenému orgánu, orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, popřípadě dalším orgánům a organizacím (místní národní výbor, společenská organizace apod.).

(3) Při inventarizaci organizace zejména a) přezkoumá soulad podnikové evidence s evidencí nemovitostí a se skutečným stavem;

b) zjišťuje pozemky, které by měly být prohlášený za součást zemědělského půdního fondu;

c) zjišťuje

1. odňatou půdu, která nebyla pro nezemědělskou činnost použita,
2. odňatou půdu, která byla použita v rozporu s rozhodnutím o jejím odnětí,⁷²⁾
3. neoprávněně odňatou půdu [§ 1 písm. e)],
4. půdu, u které dosavadní hospodářské využití je méně výnosné než u orné půdy a je odůvodněna její přeměna na půdu ornou,
5. půdu nevhodnou pro socialistickou zemědělskou velkovýrobu,
6. pozemky nevhodné pro zemědělské obdělávání,⁷²⁾
7. půdu nedostatečně obhospodařovanou a nedostatečně využívanou,
8. pozemky vhodné pro rekultivaci, zúrodnění, intenzifikační opatření apod.

(4) O inventarizaci pořídí organizace inventarizační protokol (zápis), který musí obsahovat výsledky přezkoumání a zjištěné nedostatky. Protokol je podkladem pro přijetí opatření ke zjištěným skutečnostem.

(5) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu ve spolupráci s orgány státního hospodář-

ského řízení zemědělství provedou nejpozději do dvou let od provedení inventarizace kontrolu odstranění zjištěných nedostatků.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 43

Ke zpracování agronomicko-půdознаleckého zhodnocení pozemků a rozboru a odborného posudku, jimiž se mají prokázat potřebné skutečnosti o pozemcích, jsou oprávněny organizace uvedené v příloze č. 4.

§ 44

V případech, kdy skutečný stav půdy, která byla přede dnem počátku účinnosti zákona²⁾ odňata zemědělské výrobě, není v souladu s údaji evidence nemovitostí, orgán ochrany zemědělského půdního fondu rozhodne⁷³⁾ zpravidla na žádost. Žádost o vydání rozhodnutí podává uživatel (vlastník) této půdy. K vydání rozhodnutí je třeba opatřit zejména doklad prokazující, že k odnětí půdy zemědělské výrobě došlo přede dnem 1. 9. 1966 (stavební povolení, potvrzení stavebního úřadu o době, kdy byla stavba postavena, znalecký posudek apod.) a stanovisko orgánu státního hospodářského řízení zemědělství; toto stanovisko není třeba, pokud jde o odnětí zemědělské půdy pro stavby občanů.

§ 45

Byla-li po dni počátku účinnosti zákona²⁾ a přede dnem počátku účinnosti této vyhlášky bez rozhodnutí podle zákona⁴⁾ odňata zemědělská půda zemědělské výrobě pro stavby zřízené na základě stavebního povolení, které již nelze zrušit pro nezákonnost, orgán ochrany zemědělského půdního fondu

- a) v případech staveb občanů zřízených v zastavěném území obce (§ 39 odst. 1) zahájí z vlastního podnětu řízení,⁷³⁾
- b) v případech ostatních staveb, pokud nebude podána zvlášť žádost o odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě,⁷⁴⁾ považuje žádost o stavební povolení za návrh na zahájení řízení podle zákona;⁷⁴⁾ o návrhu rozhoduje ve společném řízení.

§ 46

Zrušují se

1. vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 142/1978 Sb., kterou se provádějí

⁶⁹⁾ § 7 zákona č. 22/1964 Sb.

⁷⁰⁾ § 5 odst. 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb.

⁷¹⁾ Vyhláška federálního ministerstva financí č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků.

⁷²⁾ § 7a odst. 3 zákona.

⁷³⁾ § 1 odst. 4 zákona.

⁷⁴⁾ § 13a a 14 zákona.

některá ustanovení zákona o ochraně zemědělského půdního fondu,

2. směrnice federálního ministerstva zemědělství a výživy ze dne 22. listopadu 1978 čj. FM 015 — 900/1978 k zajištění jednotného postupu při odnímání zemědělské půdy zemědělské výrobě

v chatových lokalitách a zahrádkových osadách, registrovaná v částce 7/1979 Sb.

§ 47

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1987.

Místopředseda vlády
a ministr zemědělství a výživy ČSSR:

Ing. Toman CSc. v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 36/1987 Sb.

Kritéria vlastností pozemků pro posuzování návrhů na změnu kultury orná půda na louku, pastvinu

(Je třeba hodnotit působení kombinace jednotlivých faktorů)

1. Mocnost oratelné vrstvy půdy 0,1—0,15 m' a obsah štěrku a kamene v této vrstvě do 50 %;
2. obsah štěrku a kamene v orniční vrstvě 50—80%;
3. výskyt balvanů na povrchu v hustotě, která znemožňuje orbu;
4. zrnitostní složení půdy extrémní (písčité — P, jíl — J podle komplexního průzkumu zemědělských půd);
5. nebezpečí záplav více jak jedenkrát za pět let (inundační území);
6. trvalé zamokření, ale hladina podzemní vody umožňuje využití v jiné kultuře zemědělské půdy (např. sklizeň lučního porostu);
7. sklon svahu 15—25°;
8. nadmořská výška nad 850 m;
9. nepřístupnost, případně nedostatečná šíře pro velkovýrobní zemědělskou mechanizaci;
10. zřízení ochranného pásma nebo pásu ochrany s požadavkem na obhospodařování v jiné kultuře zemědělské půdy;
11. pozemek s výměrou do 0,5 ha, obklopený jinými kategoriemi využití.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 36/1987 Sb.

V Z O R

Protokol o provádění a skončení rekultivace
(zúrodnění, intenzifikace)

I. Základní údaje:

Název akce

Kraj

Okres

Obec

Katastrální území

Investor — těžební organizace

Údaje o pozemcích podle evidence nemovitostí:

Parcelní číslo	druh pozemku (kultura)	výměra (ha)	poznámka (DNP apod.)
-------------------	---------------------------	----------------	-------------------------

Dosavadní uživatel

Následný uživatel

Projektant části technické

Projektant části biologické

Dodavatel části technické

Dodavatel části biologické

Č. zakázky projektové dokumentace		
Rozpočtové náklady	technické části	celkové na 1 ha
	plánované	
	skutečné	
Rozpočtové náklady	biologické části	celkové na 1 ha
	plánované	
	skutečné	
Rozpočtové náklady	celkem	celkové na 1 ha
	plánované	
	skutečné	
Posuzovací zprávu k projektu zpracoval		
(organizace, jméno, kdy)		
Úpravu projektu podle posuzovací zprávy		
provedl		
(organizace, jméno, kdy)		
Technický dozor provádí SMS		
Plánovaný měsíc/rok zahájení:	technické části	
	biologické části	
Plánovaný měsíc/rok dokončení:	technické části	
	biologické části	
Měsíc/rok zahájení podle skutečnosti:	technické části	
	biologické části	
Měsíc/rok dokončení podle skutečnosti:	technické části	
	biologické části	

II. Technické řešení rekultivace

Charakteristika cílů (heslovitý popis — například navážka, odvodnění, úprava toku; výhledové kultury pozemků; zcelení v bloku apod.).

Členění na objekty

Pořadové číslo	název objektu	měr. jednot.	kapacita	náklady Kčs
-------------------	------------------	--------------	----------	----------------

III. Záznamy o místních šetřeních, kontrolních dnech, technickém dozoru, opatřeních v průběhu rekultivace

Vede se průběžně. Uvádějí se všechna prováděná opatření, kontroly apod. s uvedením druhu, data, termínů, účastníků, zodpovědnosti.

Popřípadě je uváděn odkaz na příslušný samostatný zápis, záznam ve stavebním deníku či další dokumentaci s údaji o místě, kde je uložena.

Dokumentace, na kterou je odkazováno, musí být k dispozici současně s tímto protokolem.

IV Záznam o závěrečném šetření po ukončení biologické části rekultivace

Uvede se výsledek celkového zhodnocení stavu pozemku, jeho kvality, podmínek pro předání následnému uživateli.

Pokud byly zjištěny závady, je nutno specifikovat jejich charakter, termíny odstranění, zodpovědnost, popřípadě je uváděn odkaz na příslušný samostatný zápis s uvedením hlavních závěrů.

Zvláštní pozornost se věnuje uvedení případných prací a výkonů, které byly provedeny odchylně oproti projektové dokumentaci, a zdůvodnění odchylného provedení.

Jmenovitě jsou uvedeny parcelní čísla, výměry a druhy pozemků (kultury) po rekultivaci.

Protokol se uzavře uvedením data a podpisy statutárních zástupců investora — těžební organizace, orgánu státního hospodářského řízení zemědělství, státní meliorační správy a organizace, která bude mít půdu v užívání.

V. Záznam o předání pozemků po provedené rekultivaci následnému uživateli, popřípadě odkaz na samostatný protokol; tím nejsou dotčena ustanovení právních předpisů o převodu práv k pozemkům.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 36/1987 Sb.

**Kritéria vlastností pozemků pro posuzování návrhů na odnímání zemědělské půdy
za účelem jejího zalesnění**

(Je třeba hodnotit působení kombinace jednotlivých faktorů)

1. Mocnost orniční vrstvy půdy do 0,1 m a více jak 50 % štěrku a kamene v této vrstvě;
2. obsah štěrku a kamene v orniční vrstvě nad 80 %;
3. výskyt balvanů na povrchu v hustotě, která znemožňuje obhospodařování;
4. trvalé zamokření (hladina podzemní vody trvale při povrchu) s nemožností úpravy pro zemědělské obhospodařování;
5. znehodnocení půdy náletem dřevin, které není účelné již likvidovat;
6. sklon svahu nad 25°;
7. sklon svahu 15—25°, pokud využití v kulturách zemědělské půdy vyvolává podmínky pro přímou devastaci půdy erozí;
8. nepřístupnost a nedostatečná šíře pro zemědělskou mechanizaci;
9. výměra do 0,15 ha, pokud nelze pozemek připojit k okolním zemědělským pozemkům ani jinak pro zemědělské využití.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 36/1987 Sb.

Organizace oprávněné ke zpracování posudků a rozborů o pozemcích

Ke zpracování agronomicko-půdoznaleckých zhodnocení pozemků a rozborů a odborného posudku, jimiž se mají prokázat potřebné skutečnosti o pozemcích, jsou oprávněny

- a) ústavy pro vědeckou soustavu hospodaření,
- b) ústavy pro zúrodnění zemědělských půd,
- c) zemědělské kontrolní a zkušební ústavy,
- d) státní meliorační správy,
- e) zemědělské projektové ústavy,
- f) projektová zařízení v působnosti orgánů státního hospodářského řízení zemědělství, popří-

padě v působnosti oborových podniků státních statků,

- g) zemědělské stavby, n. p.,
 - h) ústav pro hospodářskou úpravu vojenských lesů a statků,
- a, jde-li o agronomicko-půdoznalecké zhodnocení pozemků a rozbor podle § 2 odst. 4 písm. a), také socialistické zemědělské organizace s tím, že výsledky provedeného zhodnocení a rozboru musí být posouzeny a odsouhlaseny příslušným orgánem státního hospodářského řízení zemědělství, popřípadě nadřízeným orgánem této organizace.

OBSAH:

Součást zemědělského půdního fondu	§ 1	Odnímání zemědělského půdního fondu zemědělské výroby	§ 27 až 30
Změny uvnitř zemědělského půdního fondu	§ 2	Rozhodování o zemědělském půdním fondu	§ 31 až 37
Využití zemědělských pozemků	§ 3	Odvody za odnětí zemědělské půdy zemědělské výroby	§ 38 až 40
Rekultivace	§ 4 až 9	Evidence zemědělského půdního fondu v socialistických zemědělských organizacích	§ 41 až 42
Ochrana zemědělského půdního fondu při územně plánovací činnosti	§ 10 až 12	Ustanovení společná, přechodná a závěrečná	§ 43 až 47
Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu na stanovení dobývacího prostoru	§ 13	Příloha č. 1	
Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu tras podzemních a nadzemních vedení	§ 14	Kritéria vlastností pozemků pro posuzování návrhů na změnu kultury orné půdy na louku, pastvinu	
Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování návrhu tras dopravních komunikací	§ 15	Příloha č. 2	
Ochrana zemědělského půdního fondu při zpracování přípravné dokumentace staveb	§ 16 až 17	Vzor — Protokol o provádění a skončení rekultivace (zúrodnění, intenzifikace)	
Ochrana zemědělského půdního fondu při těžební činnosti	§ 18	Příloha č. 3	
Ochrana zemědělského půdního fondu při ložiskových a hydrogeologických průzkumných pracích	§ 19 až 21	Kritéria vlastností pozemků pro posuzování návrhů na odnímání zemědělské půdy za účelem jejího zalesnění	
Ochrana zemědělského půdního fondu při jeho odnímání zemědělské výroby	§ 22 až 26	Příloha č. 4	
		Organizace oprávněné ke zpracování posudků a rozborů o pozemcích	

37

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky

z 26. apríla 1987,

ktorou sa mení vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 86/1986 Zb.
o združení rodičov a priateľov školy

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky podľa § 32b ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 50/1984 Zb.) ustanovuje:

Ustanovenie § 16 ods. 6 znie:

„(6) Z peňažných odmien za prácu fyzických osôb sa zráža daň zo mzdy, ktorá sa odvádza príslušnej finančnej správe.⁶⁾“.

Čl. I

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 86/1986 Zb. o združení rodičov a priateľov školy sa mení takto:

Čl. II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Prof. PhDr. Kilár CSc. v. r.

⁶⁾ § 6 ods. 6 a § 13 ods. 3 vyhlášky č. 161/1978 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy v znení neskorších predpisov.

38

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky

z 28. apríla 1987

**o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy
v osobitných odborných učilištiach**

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 25 ods. 7 a § 32 ods. 5 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) a po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky podľa § 26 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb.

§ 1

Základné ustanovenie

Táto vyhláška upravuje podmienky a spôsob ukončovania štúdia na stredných školách, ukončovania pomaturitného štúdia, ukončovania odbornej prípravy, ako aj prípravy na výkon jednoduchých činností v osobitných odborných učilištiach.

§ 2

Spôsob ukončovania štúdia

(1) Štúdium v učebných odboroch stredných odborných učilišť a odborná príprava v učebných odboroch osobitných odborných učilišť sa ukončujú záverečnou skúškou.¹⁾

(2) Štúdium v študijných odboroch stredných odborných učilišť, na gymnáziách a na stredných odborných školách sa ukončuje maturitnou skúškou.²⁾

(3) Pomaturitné štúdium³⁾ sa ukončuje záverečnou pomaturitnou skúškou; pomaturitné štúdium na konzervatóriách, v ktorom sa žiaci zdieľajú na kvalifikovaný výkon umeleckého povolania, sa ukončuje absolventskou skúškou.⁴⁾

(4) Príprava žiakov osobitných odborných učilišť na výkon jednoduchých činností⁵⁾ sa ukončuje jej celkovým zhodnotením.

§ 3

Záverečná skúška

(1) Záverečná skúška je komplexná skúška,

jej účelom je zistiť, ako si žiaci osvojili zručnosti a vedomosti v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi a učebnými osnovami učebného odboru a ako sú pripravení používať ich pri činnostiach, ktoré majú vykonávať v povolani.

(2) Na záverečnej skúške sa overujú zručnosti žiakov, ich schopnosť uplatniť teoretické vedomosti a vypracovať písomnú prípravu na plnenie praktických úloh a celková pripravenosť na výkon príslušných robotníckych povolaní.

(3) Podmienkou na vykonanie záverečnej skúšky je úspešné ukončenie posledného ročníka učebného odboru.

(4) Záverečná skúška v dvojročných a trojročných učebných odboroch sa koná od posledného úplného týždňa v júni do konca júla a v učebných odboroch s dĺžkou denného štúdia tri roky a štyri mesiace v decembri.⁶⁾

Maturitná skúška

§ 4

(1) Maturitná skúška je teoreticko-praktická komplexná skúška, jej účelom je overiť, ako si žiaci osvojili vedomosti a zručnosti v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi a učebnými osnovami, ako sú pripravení na vykonávanie povolania alebo odborných činností a na ďalšie štúdium.

(2) Podmienkou na vykonanie maturitnej skúšky je úspešné ukončenie posledného ročníka štúdia.

§ 5

(1) Maturitná skúška sa koná zo všeobecnovzdelávacích a odborných vyučovacích predmetov zaradených v učebných plánoch študijných odborov stredných škôl.

(2) Skúška zo všeobecnovzdelávacích predmetov sa koná ako

a) písomná skúška zo slovenského jazyka a lite-

¹⁾ § 25 ods. 1, § 26 ods. 3 a § 32 ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).

²⁾ § 25 ods. 1 a § 26 ods. 3 školského zákona.

³⁾ § 26 ods. 1 školského zákona.

⁴⁾ § 17 ods. 3 školského zákona.

⁵⁾ § 32 ods. 3 školského zákona.

⁶⁾ Príloha vyhlášky č. 80/1986 Zb., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 152/1984 Zb. o stredných školách. Príloha vyhlášky č. 2/1987 Zb. o školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

ratúry, ruského jazyka a na gymnáziu aj z matematiky; na stredných školách s iným vyučovacím jazykom ako slovenským sa koná písomná skúška aj z vyučovacieho jazyka, pričom sa písomná skúška z ruského jazyka nekoná;

- b) ústna skúška zo slovenského jazyka a literatúry v širšom historickom a ideovom poňatí a z ruského jazyka; na stredných školách s iným vyučovacím jazykom ako slovenským sa koná ústna skúška z vyučovacieho jazyka v širšom historickom a ideovom poňatí, pričom sa ústna skúška z ruského jazyka nekoná. Na gymnáziu sa ďalej koná ústna skúška z jedného z voliteľných vyučovacích predmetov uvedených v odseku 5, v triedach so zameraním na matematiku aj z matematiky.

(3) Skúška z odborných vyučovacích predmetov na gymnáziu sa nedelí; overujú sa na nej teoretické poznatky a praktické zručnosti v príslušnom odbore, využívajú sa pri nich písomné práce vypracované v priebehu štúdia.

(4) Skúška z odborných vyučovacích predmetov na stredných odborných učilištiach a na stredných odborných školách sa delí na

- a) praktickú časť, v ktorej sa overujú základné zručnosti. Podľa charakteru študijného odboru alebo vyžrebovanej témy môže byť jej súčasťou písomné alebo grafické riešenie úlohy. Praktická časť skúšky sa nekoná v študijných odboroch stredných odborných učilíšť určených pre absolventov učebných odborov s výnimkou zdravotníckych stredných odborných učilíšť,
- b) teoretickú časť, v ktorej sa komplexne overujú základné vedomosti žiakov vo vyžrebovanej téme, prípadne aj vo vzťahu k praktickej časti; využívajú sa v nej aj písomné práce žiakov vypracované v priebehu štúdia.

(5) Voliteľné vyučovacie predmety maturitnej skúšky na gymnáziu sú: ďalší živý jazyk, dejepis, občianska náuka, zemepis, fyzika, chémia, biológia, v triedach so zameraním na matematiku aj deskriptívna geometria, v triedach so zameraním na telesnú výchovu a v športových školách aj telesná výchova, v školách s iným vyučovacím jazykom ako slovenským aj ruský jazyk.

(6) Žiak môže konať so súhlasom riaditeľa strednej školy dobrovoľne ústnu maturitnú skúšku z jedného z povinných predmetov zaradených v učebnom pláne príslušného študijného odboru.

(7) Cudzinci študujúci na stredných školách si môžu zvoliť namiesto maturitnej skúšky z ruského jazyka skúšku z ďalšieho živého jazyka, ktorý sa na škole vyučuje, prípadne z matematiky.

§ 6

(1) Maturitné skúšky sa konajú v riadnom

skúšobnom období v apríli až júni alebo v mimoriadnom skúšobnom období v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roku.

(2) Písomné skúšky sa konajú v treťom týždni v apríli, a to zo slovenského jazyka a literatúry v utorok, z ruského jazyka v stredu a z matematiky na gymnáziu v piatok. Termíny praktickej časti a ústnej časti skúšky určí v uvedenom poradí na návrh riaditeľa strednej školy príslušný krajský národný výbor.

§ 7

Záverečná pomaturitná skúška a absolventská skúška na konzervatóriu

(1) Záverečná pomaturitná skúška je teoreticko-praktická komplexná skúška; koná sa z odborných vyučovacích predmetov zaradených do učebných plánov. Delí sa na časť praktickú a časť teoretickú, ktorými sa overuje,

- a) ako si žiak doplnil a prehĺbil vzdelanie alebo získal odbornú kvalifikáciu v pomaturitnom kvalifikačnom štúdiu, alebo
- b) ako sa zdokonalil na kvalifikované vykonávanie povolania v pomaturitnom zdokonaľovacom štúdiu, alebo
- c) ako sa špecializoval na konkrétnu činnosť v praxi v pomaturitnom špecializačnom štúdiu.

(2) Absolventská skúška na konzervatóriu je komplexná odborná skúška, ktorá má časť praktickú a časť teoretickú. V praktickej časti sa overuje pripravenosť na výkon konkrétnej umeleckej činnosti, v teoretickej časti sa overuje celková úroveň prípravy na výkon povolania. Teoretická časť skúšky je písomná a ústna.

(3) Podmienkou na vykonanie pomaturitnej záverečnej a absolventskej skúšky na konzervatóriu je úspešné ukončenie posledného ročníka pomaturitného štúdia.

(4) Záverečné pomaturitné skúšky a absolventské skúšky sa konajú v riadnom skúšobnom období v druhej polovici júna, v mimoriadnom skúšobnom období v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roku. Termíny záverečných pomaturitných alebo absolventských skúšok určuje na návrh riaditeľa strednej školy príslušný krajský národný výbor.

§ 8

Zhodnotenie prípravy na výkon jednoduchých činností

(1) Príprava žiakov osobitných odborných učilíšť na výkon jednoduchých činností sa ukončí celkovým zhodnotením manuálnych zručností v rozsahu učiva určeného učebnými osnovami vyučovacích predmetov zaradených do učebného plánu.

(2) Celkové zhodnotenie prípravy vykonávajú

bez osobitných skúšok na záver posledného ročníka riaditeľ školy, triedny učiteľ, dielenský učiteľ alebo majster odbornej výchovy a výchovný poradca.

§ 9

Organizácia ukončovania štúdia

(1) Na písomnej skúške zo slovenského jazyka a literatúry a z ruského jazyka si žiak volí jednu tému z určeného súboru. Na písomnej skúške z matematiky na gymnáziu rieši žiak dva určené príklady a dva príklady, ktoré si z určeného súboru sám zvolí. Na praktickej a ústnej skúške si žiak zberuje jednu z určených tém.

(2) Písomné skúšky zo všeobecnovzdelávacích predmetov trvajú najviac 240 minút. Záverečná skúška najviac 24 hodín, v jednom dni najviac 8 hodín. Príprava žiakov na ústnu časť skúšky na jeden vyučovací predmet trvá 15 minút, na vyučovacie predmety s grafickým prejavom 30 minút, na skúšku z učiva viacerých vyučovacích predmetov 30 minút. Ústna skúška trvá z jedného vyučovacieho predmetu 15 minút, ak je obsahom skúšky učivo viacerých predmetov, 30 minút. Praktická časť maturitnej a praktická časť pomaturitnej alebo absolventskej skúšky trvajú podľa povahy študijného odboru najviac 16 hodín, v jednom dni najviac 8 hodín. Vo výtvarných odboroch stredných škôl trvá praktická časť maturitnej skúšky podľa študijného odboru a povahy práce 2 až 4 týždne. Na praktickej záverečnej, maturitnej a pomaturitnej alebo absolventskej skúške sa za jednu hodinu považuje čas 60 minút.

(3) Záverečná skúška, praktická a ústna maturitná, záverečná pomaturitná alebo absolventská skúška sú verejné s výnimkou odborov, v ktorých je to z dôvodov hygienických alebo ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci vylúčené.

(4) Záverečná skúška a praktická časť maturitnej, záverečnej pomaturitnej alebo absolventskej skúšky môže byť individuálna alebo skupinová. Žiaci môžu na nich používať pomôcky povolené v zadaní témy práce.

(5) Ústna skúška sa organizuje po skupinách tak, aby ju žiak ukončil v jednom dni. V jednom dni môže skúšobná komisia vyskúšať najviac

- a) na maturitných skúškach 9 žiakov,
- b) na záverečných pomaturitných skúškach a absolventských skúškach 12 žiakov.

(6) Žiaci posledného ročníka gymnázia písomne oznámia triednemu učiteľovi do konca decembra, ktorý z voliteľných predmetov maturitnej skúšky (§ 5 ods. 5) si zvolili. Ak žiak v určenom termíne neoznámí, ktorý predmet si zvolil, určí mu ho triedny učiteľ.

(7) Žiaci stredných škôl, ktorí chcú dobrovoľne konať maturitnú skúšku z ďalšieho povinného vyučovacieho predmetu, oznámia písomne triednemu učiteľovi do konca decembra posledného ročníka štúdia predmet, ktorý si na skúšku zvolili (§ 5 ods. 6).

(8) Pred začiatkom ústnych skúšok, na konzervatóriách aj praktických skúšok, sa žiaci nezúčastňujú na vyučovaní päť vyučovacích dní. Tieto dni sú určené na prípravu na vykonanie skúšok.

§ 10

Skúšobná komisia

(1) Záverečné skúšky, maturitné skúšky, záverečné pomaturitné skúšky a absolventské skúšky (ďalej len „skúška“) sa konajú pred skúšobnou komisiou.

(2) Skúšobná komisia má stálych členov a ďalších členov. Stálymi členmi sú predseda, podpredsa a triedny učiteľ.

(3) Ďalšími členmi skúšobnej komisie sú

- a) pre záverečné skúšky v strednom odbornom učilišti majster odbornej výchovy a učiteľ odborných predmetov, v osobitnom odbornom učilišti majster odbornej výchovy alebo dielenský učiteľ,
- b) pre maturitné skúšky podľa skúšaného predmetu alebo časti skúšky
 - učiteľ skúšajúci slovenský jazyk a literatúru a prísediaci,
 - učiteľ skúšajúci ruský jazyk a prísediaci,
 - učiteľ skúšajúci odborné vyučovacie predmety a prísediaci,
 - učiteľ skúšajúci predmet dobrovoľne konanej maturitnej skúšky a prísediaci,
 - na gymnáziách aj učiteľ skúšajúci matematiku a učiteľia skúšajúci voliteľné vyučovacie predmety a prísediaci,
 - v stredných odborných učilištiach je členom skúšobnej komisie aj majster odbornej výchovy,
- c) pre záverečné pomaturitné a absolventské skúšky učiteľia skúšajúci odborné predmety a prísediaci.

(4) V študijných odboroch, najmä ak je to nevyhnutné na komplexné odborné posúdenie, prizve riaditeľ školy na praktickú a ústnu maturitnú alebo záverečnú pomaturitnú skúšku odborníka z praxe. Odborníka z praxe možno prizvať aj na záverečnú skúšku.

§ 11

(1) Predsedov skúšobných komisií vymenúva do konca februára príslušný krajský národný výbor. Predsedom skúšobnej komisie môže byť pedagogický pracovník z inej strednej školy s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou zodpovedajúcou príslušnému alebo príbuznému študijnému alebo učebnému odboru s najmenej päťročnou pedagogickou praxou. Funkcia predsedu skúšobnej komisie je čestnou funkciou. Na opravných skúškach v mimoriadnom skúšobnom období a na ústnych skúškach v náhradnom termíne je predsedom skúšobnej komisie riaditeľ školy, na ktorej sa skúšky konajú, prípadne ním poverený zástupca.

(2) Podpredsedu a ďalších členov skúšobnej komisie (§ 10 ods. 3) vymenúva do konca februára riaditeľ školy z pedagogických pracovníkov školy s najmenej päťročnou pedagogickou praxou.

§ 12

(1) Predseda skúšobnej komisie riadi prácu komisie, kontroluje pripravenosť skúšok, úroveň a klasifikáciu skúšok.

(2) Ak predseda skúšobnej komisie nemôže z vážnych dôvodov funkciu vykonávať, prevezme jeho funkciu podpredseda.

(3) Pracovníci Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky, na stredných zdravotníckych školách Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, krajských národných výborov, pracovníci rezortného dozoru, poverení pracovníci výskumných ústavov rezortu školstva vyslaní na skúšky majú právo presvedčiť sa doplnkovými otázkami o vedomostiach skúšaného žiaka, nepodieľajú sa však na jeho hodnotení.

(4) Ak bol na skúšku prizvaný odborník z praxe, môže so súhlasom predsedu komisie klásť žiakovi otázky v praktickej a teoretickej časti skúšky z odborných predmetov, nepodieľa sa však na jeho hodnotení.

(5) Po skončení skúšok všetkých žiakov triedy koná sa záverečná porada skúšobnej komisie. Predseda na nej prerokuje zhodnotenie priebehu a celkovej úrovne skúšok.

§ 13

Klasifikácia a hodnotenie

(1) Klasifikáciu písomnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry, z ruského jazyka a na gymnáziu z matematiky navrhujú vyučujúci. Výsledky písomnej skúšky z matematiky oznámi žiakom predseda alebo podpredseda po prerokovaní v komisii najneskôr do dvoch týždňov od jej konania; výsledky písomnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry a z ruského jazyka oznámi vyučujúci najneskôr týždeň pred začiatkom ústnej skúšky.

(2) Klasifikáciu žiaka na praktickej a ústnej maturitnej, záverečnej pomaturitnej alebo absolventskej skúške, v učebných odboroch na záverečnej skúške schvaľuje na návrh skúšajúceho učiteľa alebo majstra odbornej výchovy skúšobná komisia hlasovaním. Pri rovnosti hlasov je rozhodujúci hlas predsedu komisie. Pri klasifikácii ústnej maturitnej, pomaturitnej alebo absolventskej skúšky sa prihliada tak na prospech, ktorý žiak dosiahol v priebehu štúdia, ako aj na výsledok písomnej skúšky. Pri záverečnej skúške sa prihliada aj na prospech dosiahnutý v priebehu štúdia. Výsledky praktickej maturitnej skúšky oznámi predseda najmenej týždeň pred začiatkom ústnych skúšok.

(3) Ak má žiak zo slovenského jazyka a literatúry alebo z ruského jazyka v písomnej časti skúšky nedostatočný prospech, podrobí sa ústnej

skúške v tom istom skúšobnom období s tým, že prospech aj z písomnej aj z ústnej skúšky sa započítava do výsledného klasifikačného stupňa. Ak žiak neprospeš zo slovenského jazyka a literatúry alebo z ruského jazyka na ústnej skúške, písomnú skúšku neopakuje. Ak neprospeš na opravnej skúške z viac ako z dvoch predmetov alebo častí skúšky alebo na druhej opravnej skúške z jedného predmetu, rozhodne skúšobná komisia, či môže opakovať celú maturitnú skúšku v nasledujúcom školskom roku. Celú maturitnú skúšku môže žiak opakovať len raz. Ak má žiak gymnázia na písomnej skúške z matematiky horší stupeň prospechu ako pri klasifikácii v polroku posledného ročníka štúdia, môže mu predseda skúšobnej komisie povoliť na jeho žiadosť vykonať ústnu skúšku. Ak bola písomná skúška z matematiky klasifikovaná stupňom 5 — nedostatočný, podrobí sa žiak ústnej skúške povinne. V týchto prípadoch sa započítava prospech z písomnej aj ústnej skúšky do výsledného stupňa známky.

(4) Ak si žiak počiná na skúške nedovoleným spôsobom, preruší predseda skúšobnej komisie alebo dozerajúci učiteľ jeho skúšku a po porade komisie alebo pri písomnej časti skúšky po porade s riaditeľom školy žiakovi oznámi, či môže v skúške pokračovať alebo či bude skúšku, prípadne jej časť v najbližšom skúšobnom období opakovať.

(5) Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: 1 — výborný, 2 — chválitebný, 3 — dobrý, 4 — dostatočný, 5 — nedostatočný.

(6) Celkové hodnotenie žiaka, okrem celkového zhodnotenia prípravy žiakov osobitných odborných učilíšť na výkon jednoduchých činností, klasifikuje skúšobná komisia podľa tejto stupnice:

a) prospel s významenaním, ak nemá

1. na výročnej klasifikácii v poslednom ročníku, v ktorom ukončuje štúdium, celkové hodnotenie horšie ako „prospel veľmi dobre“ a priemer prospechu z predmetov maturitnej skúšky horší ako chválitebný,
2. z predmetu skúšky alebo časti skúšky vrátane písomnej skúšky z matematiky na gymnáziu prospech horší ako chválitebný, na stredných odborných učilištiach z praktickej časti skúšky a v študijných odboroch skupiny 82 — umenie, úžitkové umenie a umeleckoremeselná výroba z hlavného odborného predmetu prospech výborný,
3. priemerný prospech z predmetov alebo častí skúšky horší ako 1,50;

b) prospel veľmi dobre, ak nemá

1. na výročnej klasifikácii v poslednom ročníku, v ktorom ukončuje štúdium, v žiadnom predmete horší prospech ako dobrý,
2. z predmetov skúšky alebo častí skúšky vrátane písomnej skúšky z matematiky na gymnáziu prospech horší ako dobrý, na stredných odborných učilištiach v praktickej časti skúšky a v študijných odboroch

skupiny 82 — umenie, úžitkové umenie a umeleckoremeselná výroba z hlavného predmetu prospech horší ako chválitebný.

3. priemerný prospech z predmetov alebo časti skúšky horší ako 2,00;

c) prospel, ak nemá zo všetkých predmetov alebo všetkých častí skúšky stupeň prospechu horší ako dostatočný;

d) neprospel, ak má z niektorého predmetu alebo časti skúšky stupeň prospechu nedostatočný.

(7) Do celkového hodnotenia sa nezapočítava pri maturitnej skúške prospech z predmetu, z ktorého sa žiak prihlási na skúšku dobrovoľne.

(8) Celkové hodnotenie skúšky oznámi žiakovi predseda skúšobnej komisie v deň, v ktorom žiak skúšku ukončil.

(9) Príprava žiakov osobitných odborných učilíšť na výkon jednoduchých činností sa klasifikuje dvoma stupňami — prospel alebo neprospel.

§ 14

Opravné skúšky

(1) Ak bol žiak z učiva niektorých predmetov skúšky vrátane praktickej a teoretickej časti skúšky klasifikovaný stupňom 5 — nedostatočný, skúšobná komisia rozhodne, či môže konať opravnú skúšku z týchto predmetov alebo z časti skúšky v najbližšom mimoriadnom skúšobnom období (§ 6 ods. 1).

(2) Opravné záverečné skúšky sa konajú v učebných odboroch, ktorých dĺžka denného štúdia je dva alebo tri roky v októbri, v učebných odboroch, ktorých dĺžka denného štúdia je tri roky a štyri mesiace v marci nasledujúceho kalendárneho roku.

(3) Krajský národný výbor, ktorý školu odborne vedie, môže povoliť žiakovi na jeho žiadosť druhú opravnú skúšku na maturitnej skúške najviac z dvoch predmetov vrátane praktickej alebo teoretickej časti skúšky z odborných predmetov, a to z vážnych dôvodov, najmä zdravotných.

§ 15

Spoločné ustanovenia

(1) Ak žiak pre vážne dôvody, najmä zdravotné, nepríde na skúšku, je povinný ospravedlniť sa najneskôr do troch dní odo dňa konania skúšky. Riaditeľ školy posúdi dôvody ospravedlnenia, a ak uzná ospravedlnenie žiaka, žiak sa neklasifikuje. Skúšobná komisia určí žiakovi náhradný termín skúšky. Ak sa žiakovi neúčast na skúške neospravedlní, jeho celkové hodnotenie sa klasifikuje stupňom „neprospel“.

(2) Témy na jednotlivé predmety a časti skúšky určí s uvedením učebných pomôcok, ktoré môže

žiak používať, na návrh predmetovej komisie¹⁾ riaditeľ školy. Na písomnú časť skúšky vypracúva predmetová komisia v slovenskom jazyku a literatúre a v ruskom jazyku štyri témy, v matematike na gymnáziu súbor šiestich úloh, na praktickú časť skúšky v stredných odborných učilištiach štyri témy, v stredných odborných školách desať tém, na ústnu časť skúšky tridsať tém.

(3) Príslušný krajský národný výbor môže určiť jednotné úlohy na písomné skúšky z matematiky.

(4) Ústredné orgány, v pôsobnosti ktorých sa pripravuje mládež na povolanie v stredných odborných učilištiach a v osobitných odborných učilištiach, môžu určiť jednotné témy na záverečnú skúšku a na praktickú časť maturitnej skúšky.

(5) Pracujúci, ktorí už skôr získali úplné stredné vzdelanie, maturitnú skúšku zo slovenského a ruského jazyka nekonajú.

(6) Skúšky sa konajú v škole, ktorú žiaci navštevovali, okrem praktickej časti, ktorá sa môže konať v školskom účelovom zariadení, na pracoviskách stredných odborných učilíšť alebo v strediskách praktického vyučovania, ak ide o stredné odborné školy, aj v prevádzkových objektoch organizácií.

(7) Vysvedčenie o skúške sa vydá len žiakovi, ktorý skúšku úspešne vykonal. Vysvedčenie má dátum záverečnej porady skúšobnej komisie (§ 12 ods. 5) a odovzdá sa žiakovi, ktorý ukončil štúdium v riadnom skúšobnom období, do konca júna. V dvojročných a trojročných učebných odboroch do konca júla, v niektorých učebných odboroch v decembri (§ 3 ods. 4). Žiakovi osobitného odborného učilišťa, ktorý sa pripravoval na výkon jednoduchých činností, sa uvedie výsledok celkového zhodnotenia na výročnom vysvedčení.

(8) Žiak môže vykonať skúšku najneskôr do dvoch rokov odo dňa, keď úspešne ukončil posledný ročník štúdia.

§ 16

Osobitné ustanovenie

(1) Príslušné ústredné orgány alebo krajské národné výbory (Národný výbor hl. mesta SSR Bratislavy) môžu požiadať Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky o skoršie termíny konania záverečných skúšok, maturitných skúšok, záverečných pomaturitných skúšok alebo absolventských skúšok v učebných alebo študijných odboroch, ktorých charakter neumožňuje ich konanie v období ustanovenom v § 3 ods. 4, § 6 ods. 1 a § 7 ods. 4.

(2) Krajský národný výbor, ktorý strednú zdravotnícku školu odborne vedie, môže požiadať Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky o skoršie termíny konania skúšky.

¹⁾ § 23 ods. 1 smerníc Ministerstva školstva SSR a Ministerstva zdravotníctva SSR z 11. júla 1985 č. 7827/1985-21 o stredných školách (Zvesti 1985, zošit 8).

kejší republiky o skorší termíny začatia maturitných alebo záverečných pomaturitných skúšok v študijných odboroch, ktorých charakter neumožňuje ich konanie v období ustanovenom v § 7 ods. 4.

§ 17

Prechodné ustanovenia

(1) Žiaci, ktorí sa pripravujú na povolanie v učebných odboroch s dĺžkou denného štúdia 2 roky a 4 mesiace, konajú záverečnú skúšku v decembri; opravné záverečné skúšky sa v týchto učebných odboroch konajú v marci nasledujúceho kalendárneho roku.

(2) Žiaci stredných odborných učilíšť a osobitných odborných učilíšť, s ktorými sa uzavrela učebná zmluva pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 29/1984 Zb., konajú záverečné učňovské skúšky alebo maturitné skúšky, ktorých súčasťou je záverečná učňovská skúška, podľa predpisov platných v čase začatia ich štúdia.

(3) Žiaci stredných škôl konajú maturitnú skúšku podľa tejto vyhlášky začínajúc školským rokom 1987—1988.

(4) Študenti popri zamestnaní na gymnáziách a stredných odborných školách konajú maturitnú skúšku podľa tejto vyhlášky začínajúc školským rokom 1989—1990; dovtedy konajú maturitné skúšky podľa predpisov platných v čase začatia ich štúdia.

(5) Študenti v pomaturitnom štúdiu na stredných školách konajú záverečnú pomaturitnú alebo absolventskú skúšku podľa tejto vyhlášky začínajúc školským rokom 1989—1990; dovtedy konajú záverečné pomaturitné skúšky podľa predpisov platných v čase začatia ich štúdia.

Záverečné ustanovenia

§ 18

Zrušujú sa:

1. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 16/1981 Zb. o záverečných učňovských skúškach v učebných a študijných odboroch.
2. Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 13. augusta 1970 č. Š-10204/1970-PLŠ o zriaďovaní odborných poľnohospodárskych a lesníckych škôl (reg. v čiaske 47/1970 Zb.).
3. Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 8. júna 1973 č. 6078/1973-II/2 na organizovanie štúdia vybraných odborných predmetov na stredných odborných školách (reg. v čiaske 28/1973 Zb.).
4. Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 15. júna 1973 č. 2199/1973-II/3 o pomaturitnom štúdiu na stredných odborných školách (reg. v čiaske 28/1973 Zb.).
5. Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 15. decembra 1980 č. 17433/1980-20 o maturitných skúškach na stredných školách (reg. v čiaske 2/1981 Zb.).
6. Úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky zo 14. decembra 1982 č. 16798/1982-21 o maturitných skúškach v experimentálnych triedach gymnázií (reg. v čiaske 9/1983 Zb.).

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1987.

Minister:

Prof. PhDr. Kilár CSc. v. r.